

martie, 2014

Raport anual pentru anul 2013

Banca Comercială Română Chișinău S.A.

CUPRINS

	PAG.
SUMAR EXECUTIV	3
I. INFORMAȚIE GENERALĂ PRIVIND ACTIVITATEA BĂNCII	4
II. MEDIUL MACROECONOMIC ȘI POZIȚIA BĂNCII PE PIAȚA SERVICIILOR BANCARE	4
III. SITUAȚIA FINANCIARĂ A BCR CHIȘINĂU S.A. ÎN ANUL 2013	8
<i>ACTIVELE</i>	8
<i>PASIVELE</i>	9
<i>ANALIZA VENITURILOR ȘI CHELTUIELILOR</i>	12
IV. DESERVIREA CLIENȚILOR	14
V. ACTIVITATEA DE CREDITARE	15
VI. FINANȚAREA	19
VII. ACTIVITATEA PE PIAȚA VALUTARĂ	19
VIII. ACTIVITATEA PE PIAȚA INVESTIȚIONALĂ A MOLDOVEI	20
IX. OPERAȚIUNILE CU CARDURILE BANCARE	21
X. CANALE ALTERNATIVE	21
XI. TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE	21
XII. GUVERNAREA CORPORATIVĂ	22
XIII. GESTIONAREA RISCURILOR	24
XIV. ACTIVITATEA DE PERSONAL ȘI STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ	26
XV. ANEXE	26

SUMAR EXECUTIV

În anul 2013 BCR Chișinău S.A. a trecut printr-un proces amplu de reorganizare internă menit să ajusteze activitățile Băncii în funcție de conjunctura pieței și să pună bazele pentru o dezvoltare eficientă și durabilă.

Ca urmare a aprobării unei structuri organizatorice noi, au fost redefinite procesele interne și au fost stabilite noile direcții strategice ale Băncii, concentrate pe relațiile cu clienții corporativi, partenerii și angajații acestora cu scopul de a asigura o deservire complexă axată pe transactional banking și finanțare selectivă. O importanță deosebită se acordă calității deservirii clienților și dezvoltării de soluții în funcție de necesitățile acestora.

Pe parcursul anului 2013 BCR Chișinău S.A. și-a restrâns activitatea pe partea de retail banking prin închiderea Filialei nr.3 Tricolorului. Totuși, Banca a continuat să dezvolte soluția de internet banking pentru persoane fizice și a lucrat la menținerea ofertei de produse de economisire destinate acestora.

În domeniul creditării, Banca și-a concentrat eforturile pe segmentul Corporate, cât și pentru administrarea creditelor existente în portofoliu acordate persoanelor fizice.

În 2013 a fost acordată o atenție deosebită pentru promovarea canalelor alternative de vânzare pentru a compensa gradul redus de extindere al rețelei teritoriale. Prin urmare, în 2013 a crescut volumul și numărul tranzacțiilor executate prin Internet Banking.

De asemenea, pentru a facilita tranzacțiile intra grup, BCR Chișinău S.A. a lansat în 2013 o soluție de transfer valutar, pentru toate categoriile de clienți, care permite efectuarea rapidă și la tarife reduse a transferurilor în cadrul Grupului Erste (FIT 2.0).

Pe partea de recuperare a creditelor neperformante, BCR Chișinău SA a continuat fluidizarea procesului de colectare prin îmbunătățirea permanentă a strategiei de colectare, aplicarea unor tratamente specifice ținând cont de profilul și comportamentul de plată al clientului, monitorizarea eficienței companiilor de colectare cu care Banca colaborează.

Totodată, pe parcursul anului 2013 Banca a menținut un nivel adecvat de lichiditate și o suficiență a capitalului ponderat la risc.

Pe partea de conformitate, în 2013 au fost aprobate Procedurile Cunoaste-ți clientul, aliniate la cerințele grupului, care stabilesc mecanismul de prevenire a efectuării prin intermediul Băncii a operațiunilor, definite prin lege ca spălare a banilor și finanțare a terorismului. De asemenea, BCR Chișinău ca parte componentă grupului Erste a elaborat o reglementare care stabilește aspectele principale organizaționale în Bancă pentru implementarea cerințelor FATCA. Sistemul informatic al băncii a fost perfecționat continuu, ceea ce a permis o îmbunătățire a calității deservirii și o sporire a eficienței proceselor în bancă.

I. INFORMAȚIE GENERALĂ PRIVIND ACTIVITATEA BĂNCII

Banca comercială **BCR Chișinău S.A.** a fost înființată în octombrie 1998. Banca funcționează ca o bancă comercială, oferind o gamă largă de servicii și produse și se adresează tuturor categoriilor de clienți prin intermediul Sediului Central și două filiale: una în municipiul Bălți și una în Chișinău.

Scopul principal la momentul fondării Băncii a fost oferirea de servicii și produse clienților care își desfășoară activitatea în diverse sectoare industriale și comerciale din Republica Moldova. Astfel, BCR Chișinău S.A. a devenit o instituție financiară universală. La momentul actual, Banca este un participant dinamic și profesionist pe piața financiară din Republica Moldova.

Politica băncii este orientată spre dezvoltarea unui parteneriat sustenabil și de durată cu companiile, angajații și clienții acestora și asigurarea unui portofoliu calitativ de active și pasive care să genereze randamente sporite în condiții de risc scăzut. BCR Chișinău S.A. își desfășoară activitatea financiară în baza Statutului Băncii și licenței eliberate de către Banca Națională a Moldovei.

Unicul acționar al băncii este Banca Comercială Română S.A., care deține 62,758 acțiuni cu valoarea nominală de 10,000 lei.

Capitalul social al băncii la data de 31.12.2013 a constituit 627.58 mln. lei.

Auditorul Băncii pentru anul 2013 a fost compania internațională de audit “Ernst&Young” SRL, care a confirmat autenticitatea rapoartelor financiare al BCR Chișinău S.A.

Informația prezentată în raport pentru anii 2012 și 2013 a fost întocmit în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF).

II. MEDIUL MACROECONOMIC ȘI POZIȚIA BĂNCII PE PIAȚA SERVICIILOR BANCARE

Produsul intern brut (PIB) În anul 2013 produsul intern brut în valoare nominală de 99,879 mil. lei, prețuri curente de piață, a crescut în termeni reali cu 8.9% față de anul precedent. Valoarea adăugată brută produsă în sectorul de bunuri s-a majorat cu 22.1% în raport cu anul 2012, contribuind la formarea și creșterea produsului intern brut cu 26.0% și cu 5.5% respectiv. Creștere semnificativă a fost înregistrată în agricultură, economia vânatului, silvicultură; pescuit și piscicultură cu 41.0% față de anul 2012 cu o contribuție la formarea și creșterea produsului intern brut de 12.2% și de 4.5% respectiv; în trimestrul IV 2013 valoarea adăugată brută din agricultură, economia vânatului, silvicultură; pescuit și piscicultură a depășit cu 52.2% realizările trimestrului IV din 2012, contribuind la formarea și creșterea produsului intern brut cu 12.9% și cu 6.8% respectiv. Valoarea adăugată brută din industrie a crescut cu 7.4% în raport cu anul 2012, influențând formarea și creșterea produsului intern brut cu 13.8% și cu 1.0%, respectiv. Valoarea adăugată brută produsă în sectorul de servicii s-a majorat comparativ cu anul precedent cu 4.0%, contribuind la formarea și creșterea produsului intern brut cu 58.9% și cu 2.5%, respectiv. Creșterea a fost determinată de majorarea valorii adăugate brute din activitățile comerț cu ridicata și cu amănuntul, construcții și transporturi și comunicații, respectiv cu 7.3%; 5.1% și 3.8%. Volumul impozitelor pe produse a înregistrat o creștere de 5.7% în raport cu anul anterior, cu o contribuție la formarea și creșterea produsului intern brut de 17.2% și de 1.0%, respectiv. Consumul final a fost în creștere cu 5.2% în raport cu anul precedent, influențând pozitiv, cu 6.2%, sporul produsului intern brut. Creșterea a fost condiționată de majorarea cu 6.5% a consumului final al gospodăriilor populației. Formarea brută de capital fix a depășit cu 3.3% realizările anului precedent, contribuind, în perioada de referință, cu 22.6% la formarea produsului intern brut și cu 0.8% la majorarea produsului intern brut. Exporturile și importurile de bunuri și servicii s-au majorat respectiv cu 10.7% și cu 5.5% față de anul 2012.

Salariul mediu lunar al unui salariat din economia națională în anul 2013 a constituit 3,765.1 lei și s-a mărit față de anul 2012 în valoare nominală cu 8.3%. În luna decembrie 2013,

câștigul salarial mediu nominal brut a fost de 4,278.7 lei, înregistrând o creștere cu 10% față de luna decembrie 2012. În sfera bugetară câștigul salarial mediu anual în 2013 a constituit 3,317.2 lei (+3.3% față de 2012). În sectorul economic (real) câștigul salarial a înregistrat 3,948.6 lei (+9.7% față de anul 2012).

Ritmii anualii inflației a revenit în proximitatea țintei inflației stipulată în Strategia politicii monetare pe termen mediu și a constituit 4.9 la sută în trimestrul IV, 2013, fiind cu 0.9 puncte procentuale superior celui din trimestrul III, 2013. Majorarea ritmului anual al IPC a fost determinată în principal de intensificarea presiunilor inflaționiste din partea prețurilor la produsele alimentare, ca urmare a înregistrării unei recolte modeste de legume și cartofi în anul 2013.

Inflația de bază a avut o dinamică anuală redusă în condițiile unei cereri interne moderate. Totodată, menținerea ritmului anual al inflației de bază pe un trend ascendent și în trimestrul IV, 2013 s-a datorat preponderent continuării deprecierei monedei naționale față de valutele principalilor parteneri comerciali. Ritmul anual al inflației în trimestrul IV, 2013 a fost cu 0.5 puncte procentuale superior valorii anticipate în cadrul proiecției (4.4 la sută) din Raportul asupra inflației nr. 4, 2013. Ritmul anual al indicelui prețurilor producției industriale în trimestrul III, 2013 a constituit 3.7 la sută, fiind cu 0.3 puncte procentuale superior celui din trimestrul II, 2013.

SISTEMUL BANCAR

La 31.12.2013 pe teritoriul Republicii Moldova funcționau 14 bănci comerciale pe acțiuni.

După volumul activelor băncile din Republica Moldova pot fi împărțite în următoarele trei grupe:

1. Bănci „mari”, cu volumul activelor mai mare de 3 mlrd. lei;
2. Bănci „medii”, cu volumul activelor 1-3 mlrd. lei;
3. Bănci „mici”, cu volumul activelor mai mici de 1 mlrd. lei.

Pe parcursul anului 2013, sistemul bancar din Republica Moldova a înregistrat următoarele tendințe:

Tabelul 1

Indicatori de bilanț

Indicatori	31.12.2012	31.12.2013	Modificare
	Milioane lei	Milioane lei	%
Total active	58,304.45	76,184.00	30.67%
Credite	34,054.36	41,029.80	20.48%
Active ponderate la risc	28,842.60	34,899.40	21.00%
Total depozite	39,915.98	55,270.35	38.47%
Capital	10,246.03	11,431.07	11.57%

La situația din 31.12.2013, capitalul de gradul I a marcat o creștere de 14.6 la sută până la 7,919.3 mil. lei. Această evoluție a fost determinată, în mare măsură, de obținerea profitului pe sector pe parcursul anului și emisiunea de acțiuni a 4 bănci. Capitalul de gradul I înregistrat reflectă un nivel de consolidare a băncilor licențiate ce permite acoperirea eventualelor pierderi, fără prejudicierea siguranței financiare. La 31.12.2013, toate băncile, cu excepția uneia, dispuneau de un capital de gradul I corespunzător capitalului minim necesar (norma ≥ 200 mil. lei).

Cota investițiilor străine în capitalul băncilor licențiate la 31.12.2013 a constituit 72.2 la sută, fiind cu 0.5 p.p. mai mare comparativ cu finele anului 2012. Dinamica s-a datorat majorării investițiilor acționarilor nerezidenți în capitalul social cu 16.9 la sută și a investițiilor acționarilor autohtoni cu 13.6 la sută.

Media suficienței capitalului ponderat la risc pe sector, deși în scădere cu 0.9 p.p., se menține în continuare la un nivel înalt - 23.4 la sută (normativul ≥ 16 la sută). Timp de mai mulți ani, aceasta vădește existența în bănci a unui potențial de creditare.

La situația din 31.12.2013 activele au totalizat 76,184.0 mil. lei sau cu 31.0 la sută mai mult față de finele anului 2012 și indică o tendință persistentă de extindere a activității bancare. Un impact semnificativ asupra majorării activelor a avut dinamica pozitivă la articolele "numerar și echivalente de numerar" și "împrumuturi și creanțe". Acestea au crescut respectiv cu 69.5 la sută pînă la 24,346.1 mil. lei și cu 20.7 la sută pînă la 43,728.6 mil. lei.

Tabelul 2

Indicatori de calitate a activelor, lichiditate și solvabilitate

Indicatori	31.12.2012	31.12.2013	Modificare (%)
Credite neperformante / Total Credite	14.50%	11.60%	-2.90%
Reduceri pentru pierderi la credite / Total Credite	10.70%	9.70%	-1.00%
Solvabilitatea	24.30%	23.40%	-0.90%
Lichiditatea	32.90%	33.80%	0.90%

La situația din 31.12.2013 soldul creditelor, conform rapoartelor prudențiale la 31.12.2013, a însumat 42,177.3 mil. lei sau cu 20.6 la sută mai mult și redă o dinamizare a procesului de creditare. De asemenea, s-a îmbunătățit calitatea portofoliului, creditele neperformante în valoare absolută constituind la această dată 4,883.0 mil. lei sau cu 3.7 la sută mai puțin față de sfârșitul anului trecut. Ponderea creditelor neperformante nete în capitalul normativ total s-a redus cu 9.3 p.p pînă la 16.6 la sută la 31.12.2013 și exprimă reducerea riscurilor pierderilor de capital.

Volumul total al creditelor noi acordate în anul 2013 s-a aflat pe un trend de creștere cu 14.3 la sută față de perioada similară a anului precedent și a totalizat 30,504.5 mil. lei. Respectiv, volumul total al depozitelor noi atrase la termen a constituit 34,125.2 mil. lei sau mai puțin cu 12.3 la sută.

Tabelul 3

Indicatori de profitabilitate

um/mil. lei

Indicatori	31.12.2012	31.12.2013	Modificare
Profit net	572.58	1,020.20	447.62
Venit net din dobanzi	2,216.95	2,082.43	(134.52)
Venit net neaferent dobanzilor	(394.94)	(568.32)	(173.38)
Provizioane	605.75	362.84	(242.91)
ROA	0.80%	1.60%	0.80%
ROE	4.30%	9.40%	5.10%
Raport Cost / Venit	88.81%	73.96%	-14.85%

La situația din 31.12.2013, profitul băncilor licențiate a totalizat 1,020.2 mil. lei. Comparativ cu perioada similară a anului precedent acesta s-a majorat cu 585.6 mil. lei (134.8 la sută). Evoluția dată s-a produs din contul micșorării cheltuielilor neaferente dobânzilor cu 549.9 mil. lei (15.9 la sută) și, în special, a reducerii deprecierii activelor financiare cu 422.2 mil. lei (57.3 la sută). Concomitent, au sporit veniturile din dobânzi cu 348.5 mil. lei (7.9 la sută).

Rentabilitatea activelor și rentabilitatea capitalului acționar la 31.12.2013 au reprezentat respectiv 1.6 la sută și 9.4 la sută, fiind în creștere comparativ cu 31.12.2012 cu 0.8 p.p. și 5.1 p.p. respectiv.

Valoarea indicatorului lichidității pe termen lung pe sector (principiul I al lichidității) (active cu termenul de rambursare mai mare de doi ani/resurse financiare cu termenul potențial de retragere mai mare de doi ani ≤ 1) a constituit 0.7. Lichiditatea curentă pe sector (principiul II al lichidității) (active lichide, exprimate în numerar, depozite la BNM, valori mobiliare lichide, credite interbancare nete cu termenul de până la o lună / total active $\times 100\% \geq 20$ la sută) a înregistrat 33.8 la sută.

Valorile respective ale indicatorilor lichidității relevă existența surselor adecvate pentru susținerea plăților aferente obligațiunilor și determină soliditatea băncilor în cazul eventualelor șocuri externe.

Soldul depozitelor, conform rapoartelor prudențiale la 31.12.2013, a sporit în anul 2013 cu 30.5 la sută pînă la 51,889.9 mil. lei. În special, depozitele persoanelor fizice s-au majorat cu 23.0 la sută pînă la 31,349.3 mil. lei și reflectă credibilitatea sectorului bancar.

PIAȚA VALUTARĂ

În anul 2013 **cursul oficial nominal** al monedei naționale față de dolarul SUA s-a depreciat cu 8.2 la sută (de la 12.0634 lei pentru un dolar SUA la data de 31 decembrie 2012 pînă la 13.057 lei pentru un dolar SUA la data de 31 decembrie 2013), iar față de euro s-a depreciat cu 12.3 la sută (respectiv, de la 15.9967 lei pentru un euro pînă la 17.9697 lei pentru un euro).

În anul 2013 valuta euro s-a depreciat în raport cu dolarul SUA cu 3.8 %, rubla rusească s-a apreciat cu 6.9%, leul românesc s-a depreciat cu 3.1%.

INSTRUMENTELE POLITICII MONETARE

Vânzările de Certificate ale BNM

Pe parcursul trimestrului IV, 2013 drenarea surplusului de lichiditate din sistemul bancar s-a realizat exclusiv prin operațiuni de vânzare a certificatelor BNM pe termen de 14 zile. BNM a desfășurat 27 de licitații cu anunțarea ratei maxime a dobînzii echivalente cu rata de bază a BNM, în cadrul cărora oferta băncilor a fost satisfăcută integral. Ca urmare a faptului că ratele dobînzilor solicitate de participanți au fost egale cu rata maximă anunțată la licitații, certificatele BNM au fost vîndute la o dobîndă echivalentă cu rata de bază a BNM, care pe parcursul trimestrului s-a menținut la nivelul de 3.50 la sută. Stocul plasamentelor CBN la finele trimestrului de referință și media lunară a acestora au constituit 2,601.1 și, respectiv, 2,923.0 milioane lei, situîndu-se la un nivel inferior cu 972.6 milioane lei și, respectiv, 529.8 milioane lei celor din trimestrul III, 2013.

Rezervele obligatorii.

În trimestrul IV al anului 2013, de rînd cu operațiunile de piață deschisă, mecanismul rezervelor obligatorii a continuat să exercite funcțiile de control monetar și management al lichidității sistemului bancar. Norma rezervelor obligatorii a fost menținută neschimbată pe parcursul întregului trimestru.

Suma rezervelor obligatorii menținute de bănci în lei. Rezervele obligatorii în MDL aferente perioadei de urmărire a mijloacelor atrase 8 noiembrie – 7 decembrie 2013, menținute de bănci în perioada 8 decembrie 2013 – 7 ianuarie 2014 s-au cifrat la 3,650.1 milioane lei, în creștere cu circa 6.8 la sută față de perioada de urmărire 8 august – 7 septembrie 2013, menținute de bănci în perioada 8 septembrie – 7 octombrie 2013.

Rezervele obligatorii în VLC menținute de bănci la Banca Națională la situația din 31 decembrie 2013 au însumat 71.4 milioane dolari SUA și 98.1 milioane euro. Comparativ cu finele trimestrului precedent rezervele obligatorii în VLC au evoluat nesemnificativ, rezervele obligatorii în dolari SUA majorîndu-se cu 0.3 la sută, iar cele în euro descrescînd cu 0.9 la sută.

În perioada de referință, rezervele obligatorii atît în MDL, cît și în VLC au consemnat o evoluție similară mijloacelor atrase în valutele respective.

PIAȚA VALORILOR MOBILIARE DE STAT

Rata maximă a dobînzii la valorile mobiliare de stat a fost de 7.98% (în anul 2012 – 12.67%), rata minimă – 3.58% (2012 – 4.52%).

III.A REZULTATELE FINANCIARE PENTRU ANUL 2013

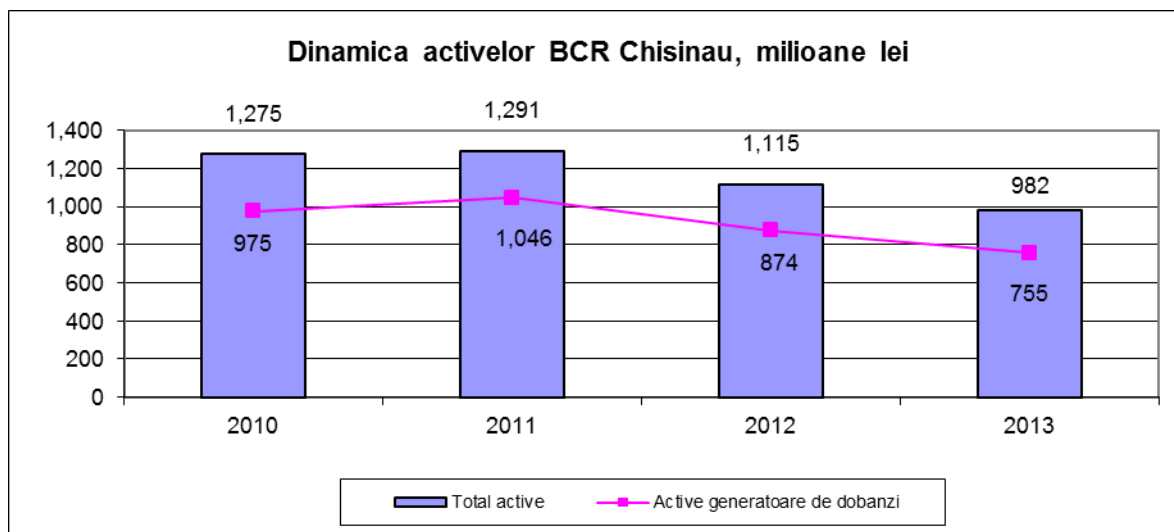
ACTIVELE.

Activele BCR Chișinău S.A. la 31.12.2013 constituiau aproximativ 981.57 milioane lei. Timp de un an volumul activelor s-a micșorat cu 12.0% (sau cu 133.91 milioane lei), cota de piață pe total active micșorându-se de la 1.91% până la 1.29%. Cota activelor generatoare de dobândă constituie aproximativ 76.9%, iar a celor lichide – circa 44.76%.

În anul 2013 **activele generatoare de dobândă** s-au micșorat cu 118.56 milioane lei (sau cu 13.6%), constituind 754.99 milioane lei. Micșorarea activelor generatoare de dobândă a avut loc în rezultatul micșorării soldurilor de active generatoare de dobândă, în special a creditelor acordate persoanelor fizice și juridice.

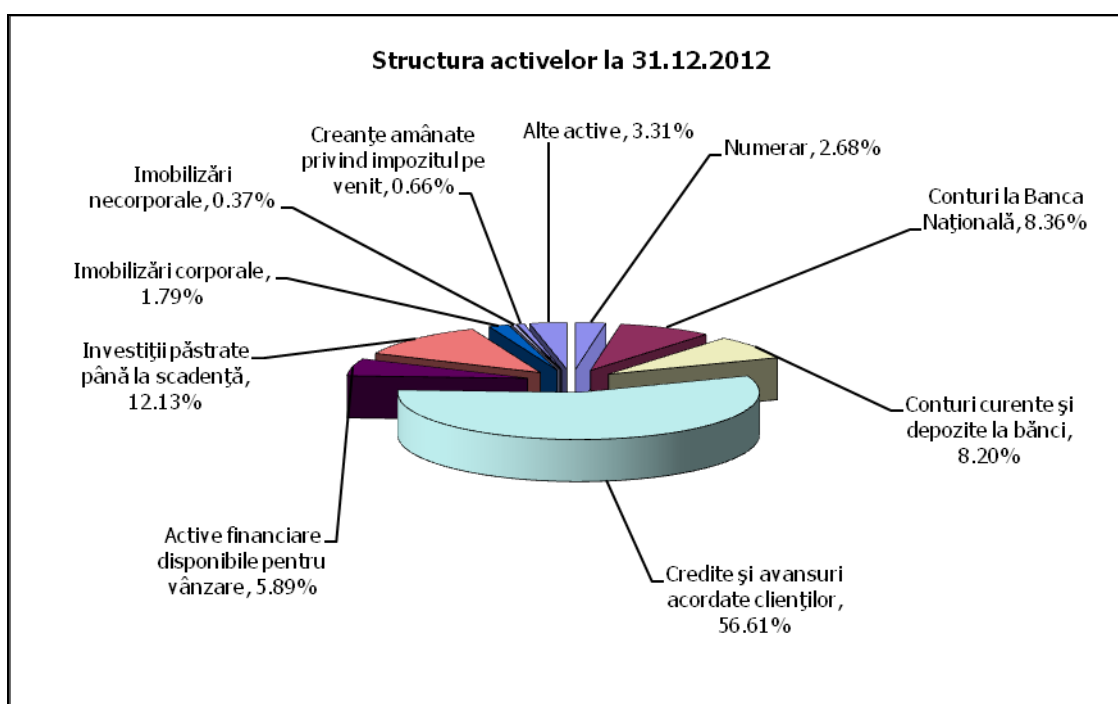
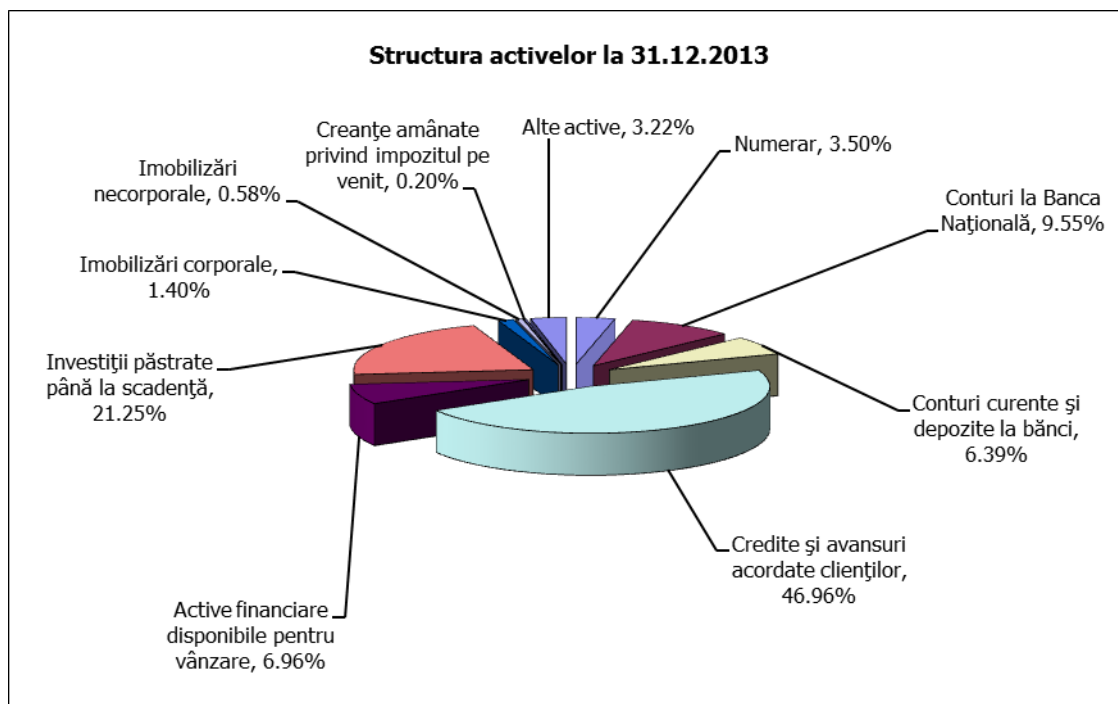
Menținând activele **lichide și generatoare de dobândă** la un astfel de nivel, banca plasează resursele atrase în operațiuni profitabile, obținând din aceste plasări venituri suficiente pentru dezvoltarea ulterioară, păstrându-și în același timp lichiditatea pentru a fi pregătită în orice moment să-și îndeplinească obligațiile față de clienți, inclusiv și față de depunători. Lichiditatea băncii la data de 31 decembrie 2013, calculată conform celor două principii, a constituit 0.63% și respectiv 44.76%.

Diagrama 1

În structura activelor s-a modificat cota activelor generatoare de dobândă, cea mai semnificativă deviere înregistrând-o activele financiare, cota cărora a crescut de la 22.9% în 2012 la 36.5% la finele anului 2013, iar cota plasărilor în BNM a crescut de la 7.4% în 2012 la 11.9% la finele anului 2013.

Totodată, s-a micșorat cota creditelor de la 56.6% în 2012 la 47.6% la finele anului 2013, iar cota plasărilor în bănci de la 10.0% în anul 2012 la 4.1% la finele anului 2013.

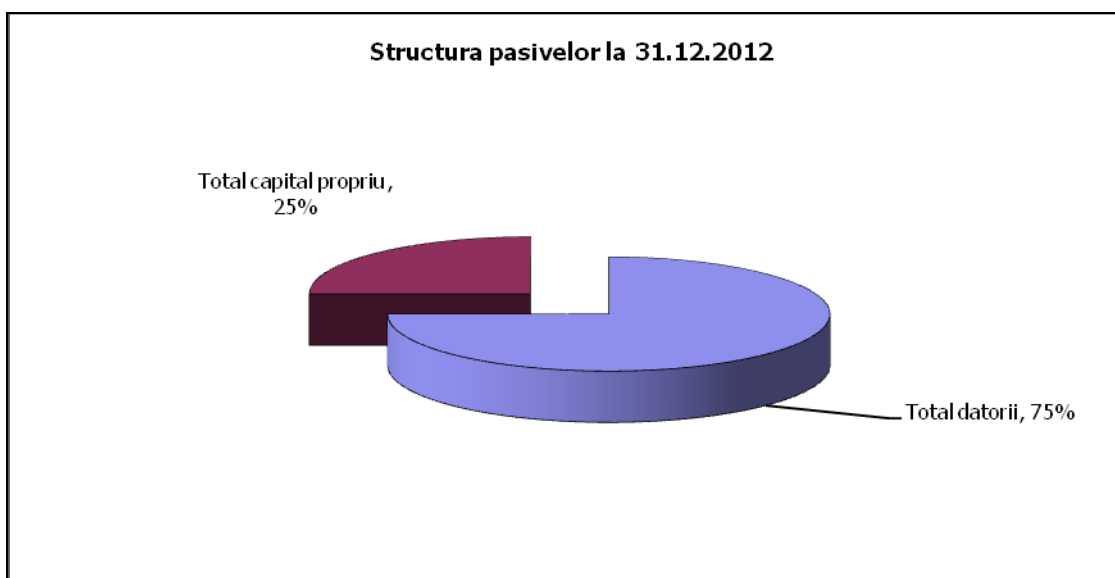
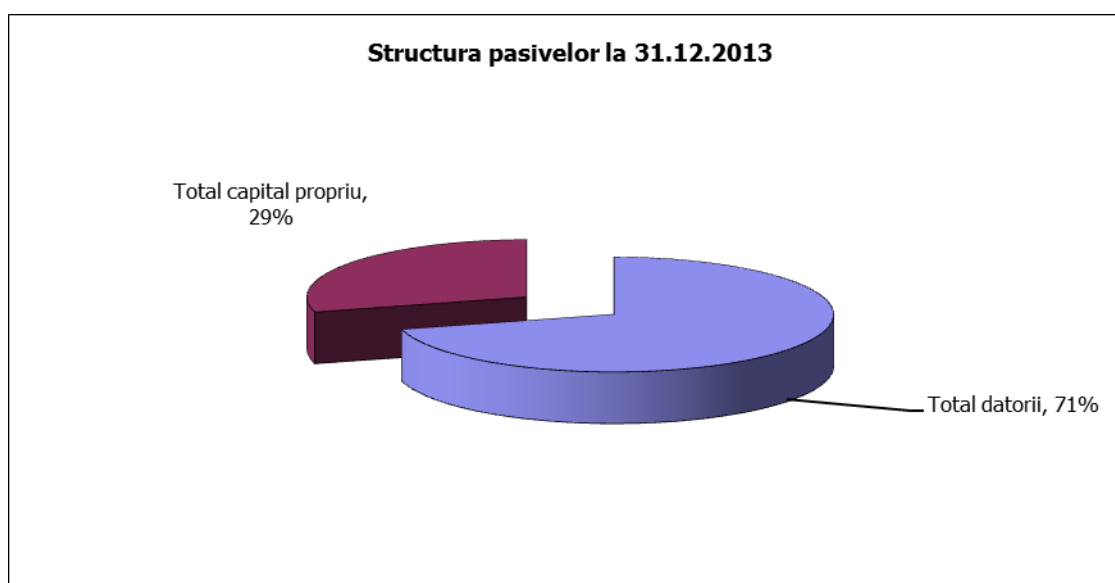

În 2013 Banca și-a îndreptat disponibilitățile în Valori Mobiliare de Stat și CBN.

PASIVELE

Sursa de finanțare a operațiunilor active ale Băncii sunt obligațiunile și capitalul acționar. La 31.12.2013 cota capitalului în pasivele Băncii a constituit 29% și a obligațiunilor – 71%.

Structura pasivelor

Obligațiunile băncii la 31.12.2013 au însumat 694.61 milioane lei și s-au micșorat cu 17% (sau cu 141.23 milioane lei). În anul 2013 s-a pus accentul pe eficientizarea portofoliului de clienți, ceea ce a influențat asupra rulajelor și soldurilor la conturile de depozit ale clienților. Soldurile la conturile de depozit ale persoanelor fizice au scăzut cu 29% (sau cu 40.0 milioane lei), iar la persoanele juridice au crescut cu 2% (sau cu 4.5 milioane lei).

Pe parcursul anului 2013 strategia Băncii în domeniul atragerii resurselor a fost îndreptată spre atragerea resurselor de la clienți cu costuri mai mici. Banca a mizat pe atragerea depozitelor la la vedere de la persoane fizice și juridice, care au o rată mică a dobânzii. Totodată, volumul depozitelor la termen de la persoane fizice și juridice a înregistrat descreștere semnificativă.

Diagrama 4

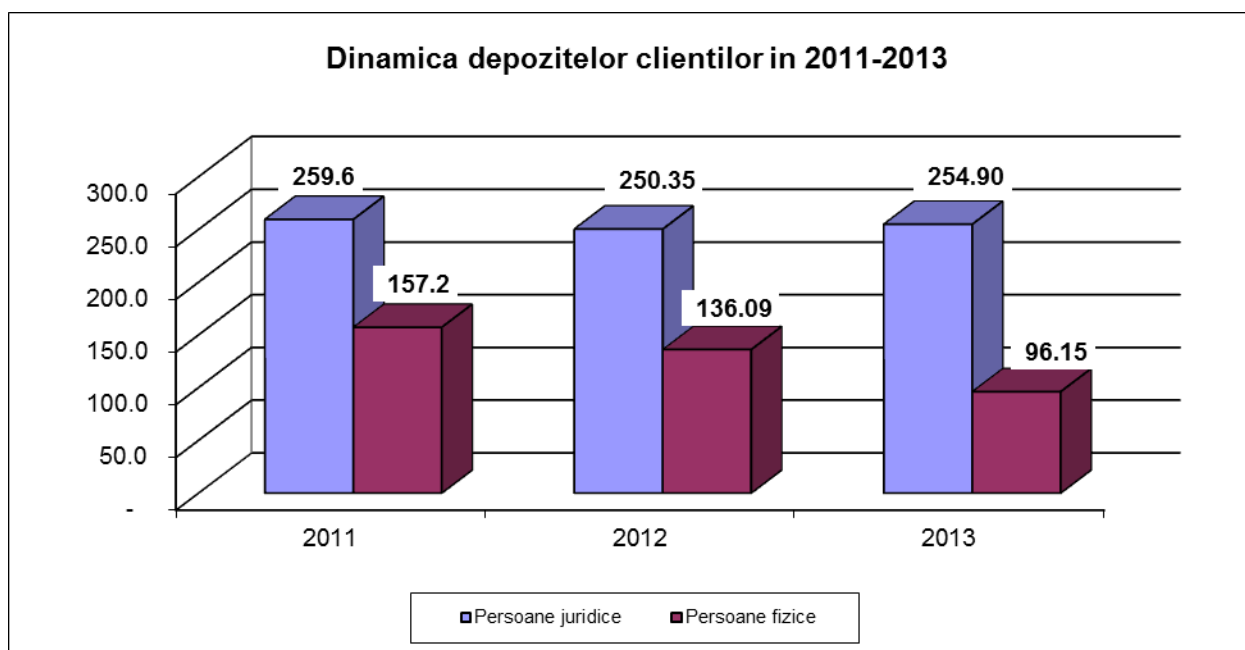
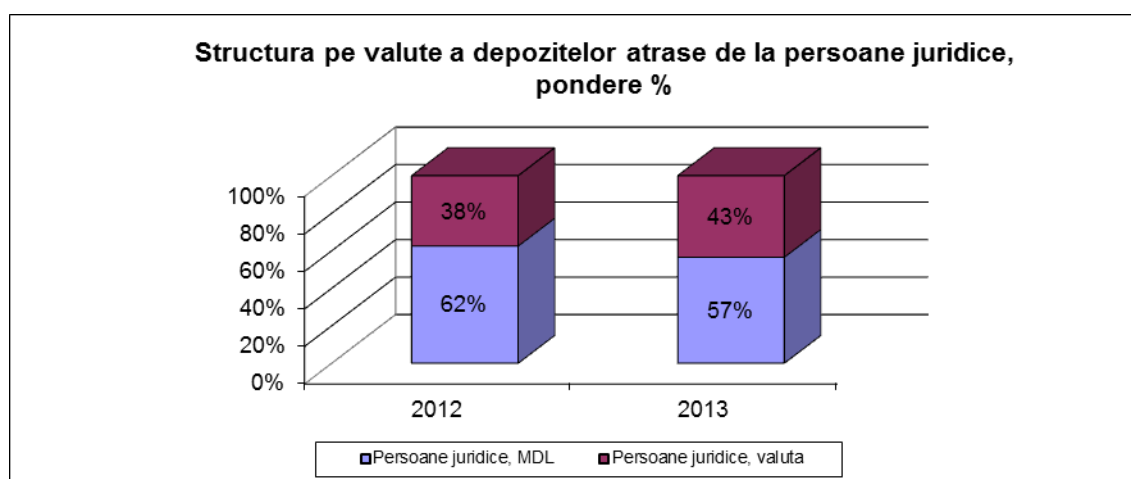
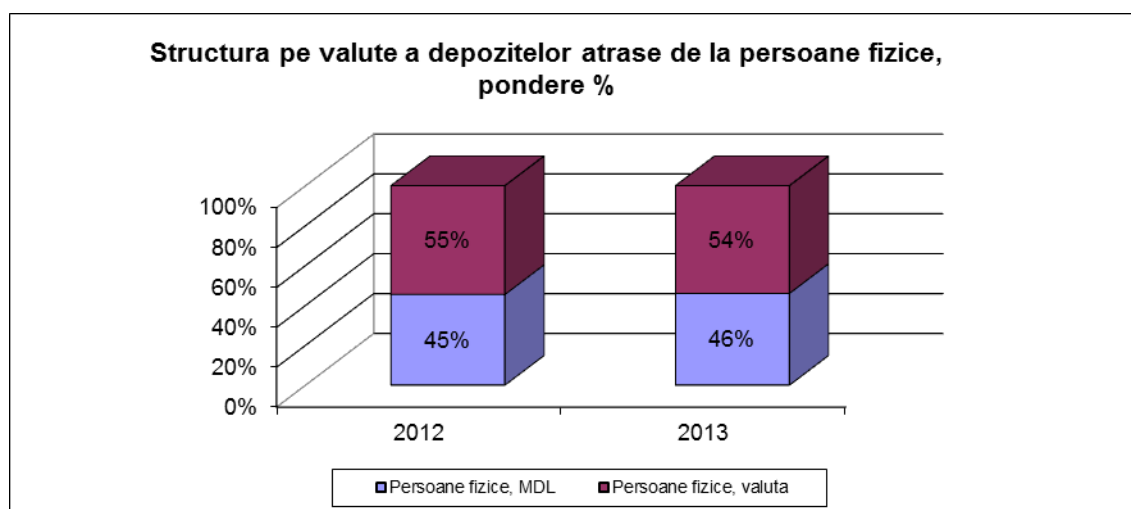
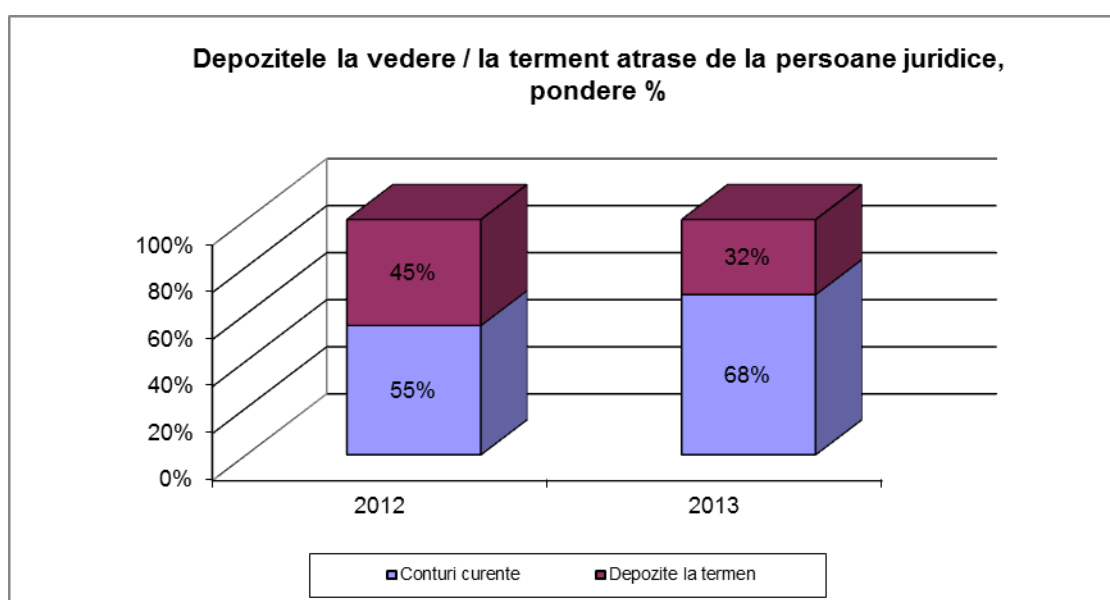
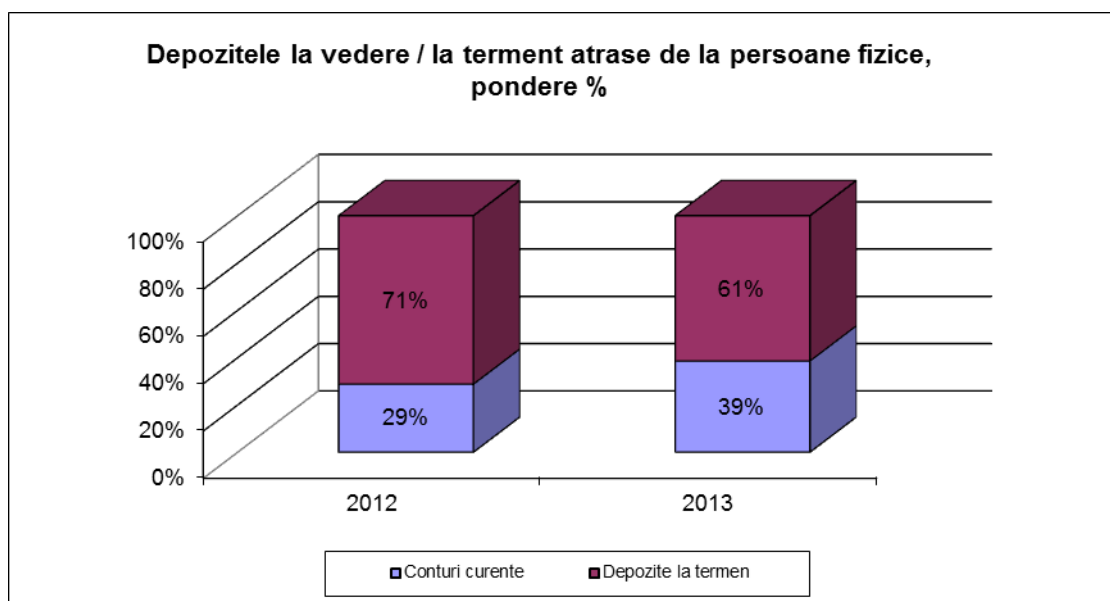

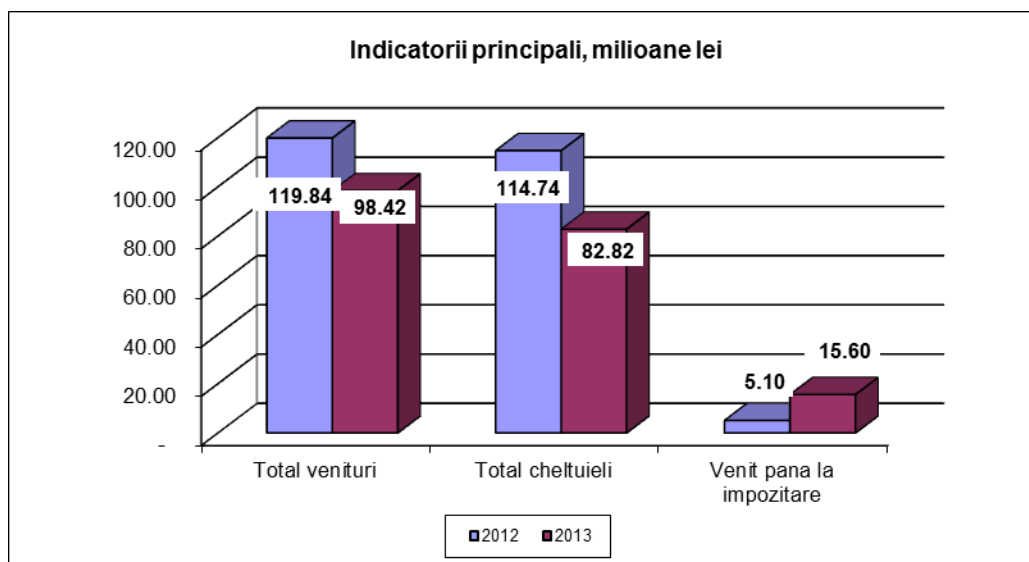
Diagrama 5

Analiza veniturilor și cheltuielilor

Conform **rezultatelor** anului 2013, Banca a înregistrat un profit net în mărime de 7.32 milioane lei, comparativ cu profitul din anul 2012 de 0.05 milioane lei.

Veniturile totale s-au micșorat cu 17.87% și au constituit 98.42 milioane lei, pe când cheltuielile totale au constituit 82.82 milioane lei, micșorându-se cu 27.82%.

Cota principală în veniturile totale (75.6%) o dețin veniturile aferente dobânzilor, care au constituit 70.51 milioane lei și s-au micșorat comparativ cu anul 2012 cu 21.62%. Veniturile neaferente dobânzilor în mărime de 27.92 milioane lei au scăzut cu 6.56% comparativ cu anul precedent.

Scăderea veniturilor a avut loc ca urmare a micșorării portofoliului de credite și plasamentelor în active financiare, totodată a scăzut rata dobânzii la aceste active.

Veniturile din comisioane au scăzut în 2013 cu 11% comparativ cu anul trecut. Cea mai mare scădere a fost înregistrată la comisioanele pentru creditare, urmate de comisioanele pentru eliberarea garanțiilor și comisioanele pentru deservirea conturilor (37.9%, 9.6% și 2.5% corespunzător).

Cheltuielile totale (cheltuieli aferente dobânzilor și cheltuieli neaferente dobânzilor) ale băncii au constituit în anul gestionar 82.82 milioane lei. Cea mai mare pondere în total cheltuieli o dețin cheltuielile privind remunerarea muncii, alte cheltuieli general-administrative și cheltuielile cu dobânzi la împrumuturi și depozite atrase de la clienți.

În anul 2013 ratele medii la depozitele atrase de la persoane juridice au scăzut cu 0.36 p.p. pe întreg sistemul bancar la depozitele în lei, de la 4.96% la 4.60% și au crescut cu 0.03 puncte procentuale la depozitele în valută, de la 3.76% la 3.79%.

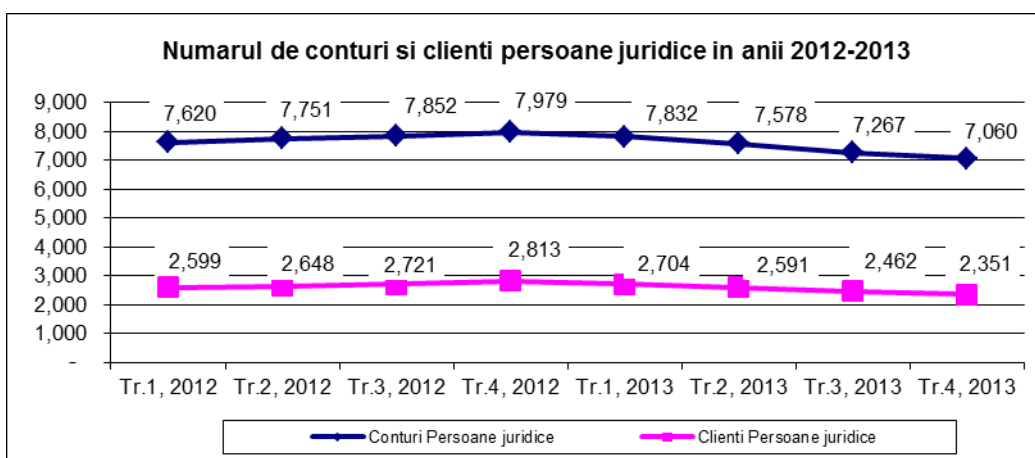
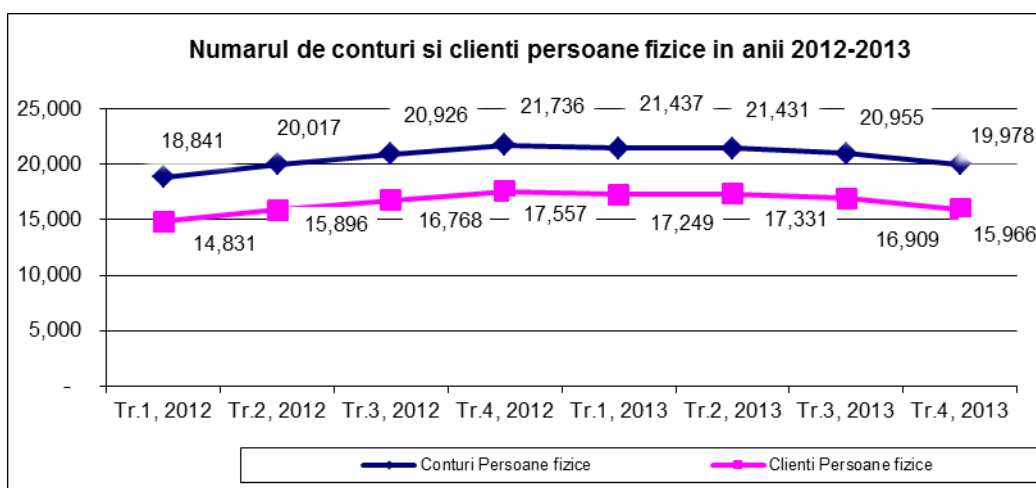
Banca a atras depozite de la persoane juridice la rate medii mai mici decât media pe sectorul bancar atât în lei cât și în valută. Rata medie la depozitele în lei a fost de 0.92% comparativ cu 4.60% pe sistem, iar la depozitele în valută rata medie a fost de 1.38% comparativ cu 3.79% media pe sistem.

Pentru depozitele atrase de la persoane fizice pe întreg sectorul bancar s-a înregistrat o scădere a ratei dobânzii pentru depozitele în lei (la depozitele în valută a crescut nesemnificativ cu 0.07 puncte procentuale – de la 4.50% în 2012 la 4.57% în 2013, iar la depozitele în lei au scăzut cu 0.36 puncte procentuale – de la 9.61% la 8.60%). BCR Chișinău S.A. a menținut produsele sale în lei și valută la o rată mai joasă decât cea existentă pe piață. Astfel, rata medie la depozitele atrase în lei era de 7.51% comparativ cu 8.60% pe sistem bancar, iar la cele în valută de 3.52% comparativ cu 4.47% pe sistem bancar.

IV. DESERVIREA CLIENȚILOR

La baza politicii orientate spre deservirea clienților a fost oferirea unui set integral și modern de servicii și produse bancare clienților băncii. Calitatea serviciilor oferite clienților este în permanență menținută la nivelul standardelor internaționale. În anul 2013 comparativ cu 2012 numărul clienților a scăzut cu 10% (de la 20,370 la 18,317), iar a conturilor deschise cu 9% (de la 29,715 la 27,038 conturi). Scăderea numărului de conturi a fost înregistrată atât pentru persoane juridice (-11.5%, de la 7,979 la 7,060 conturi), cât și pentru persoane fizice (-8.1%, de la 21,376 la 19,978 conturi), ceea ce reflectă o eficientizare a portofoliului de clienți.

Diagrama 8

De asemenea, trebuie, de menționat faptul că pe lângă clienți – deținători de conturi deschise, banca deservește o categorie de clienți, care utilizează serviciile bancare fără a deschide un cont. Acestea sunt plăți în favoarea diferitor furnizori de servicii, oferite populației, transferuri bănești prin intermediul sistemelor de plăți internaționale, operațiuni de schimb valutar etc.

BCR Chișinău S.A. propune clienților săi un set vast de servicii, inclusiv servicii de decontare, plăți pentru credite, efectuarea operațiunilor valutare, proiecte salariale etc.

Banca garantează Clienților săi:

- Respectarea confidențialității;
- Mod de abordare individual și flexibilitate în relații reciproc avantajoase;
- Oferirea informațiilor complete privind direcțiile de activitate ale Băncii.

V. ACTIVITATEA DE CREDITARE

În anul 2013 BCR Chișinău S.A. a continuat dezvoltarea și perfecționarea politicii sale de creditare.

Politica băncii în domeniul creditării în anul 2013 s-a caracterizat prin raționalitate. Banca s-a focusat în mare parte pe creditarea clienților Corporate cu un standing financiar bun și o reputație impecabilă, administrând în același timp creditele acordate clienților persoane fizice și creditele acordate clienților persoane juridice de talie mică.

Direcțiile prioritare de creditare ale Băncii au fost următoarele ramuri (sectoare):

1. Credite acordate industriei prelucrătoare;
2. Credite acordate comerțului;
3. Credite acordate în domeniul dezvoltării infrastructurii drumurilor.

Scopurile primordiale în activitatea creditară a Băncii în anul 2013 au fost asigurarea unei plasări înalt profitabile a mijloacelor băncii cu minimizarea riscurilor aferente pe calea:

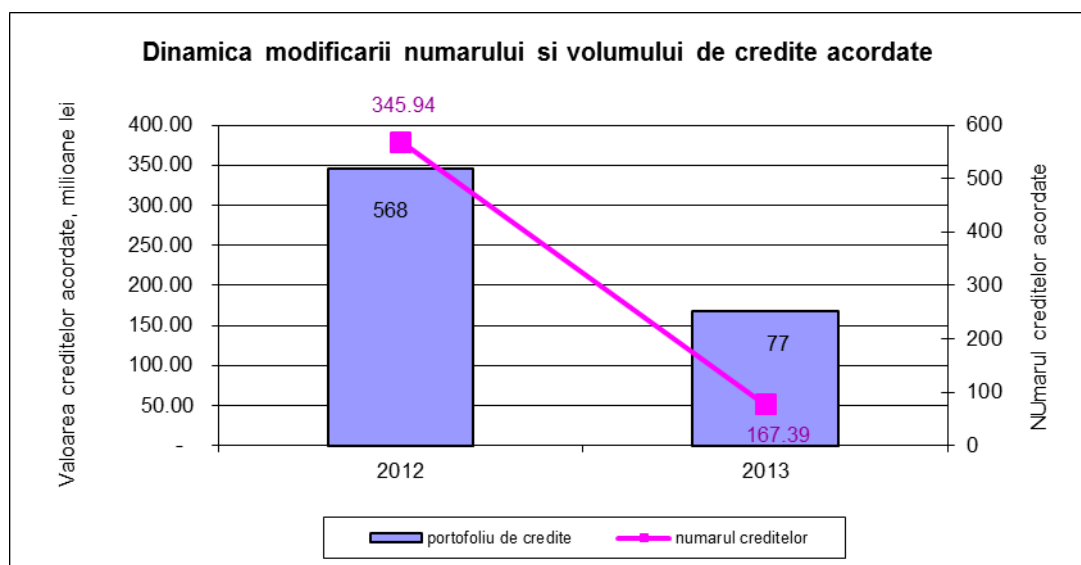
- Selectării minuțioase a potențialilor clienți;
- Îmbunătățirii calității portofoliului creditar al băncii;
- Lărgirii spectrului de servicii prestate clienților;
- Utilizării unor forme suplimentare de garantare a rambursării creditelor;
- Diversificării portofoliului în dependență de termenul creditării, tipurile de gaj, domeniile de creditare.

La finele anului 2013, mărimea portofoliului net de credite a constituit 170.53 milioane lei, ceea ce reprezintă 46.96% din suma totală a activelor. De menționat este și faptul că în 2013 banca a continuat o selectare mai riguroasă a clienților pentru creditare, fucusându-se pe clienți mari de grup și locali. Cu măsurile întreprinse, banca a înregistrat o scădere netă de portofoliu de 27% (sau 170.53 milioane lei).

BCR Chișinău S.A. s-a plasat pe locul 12 în sistemul bancar după volumul portofoliului de credite, cu o cotă de 1.12%, fiind în descreștere cu 0.73 p.p.

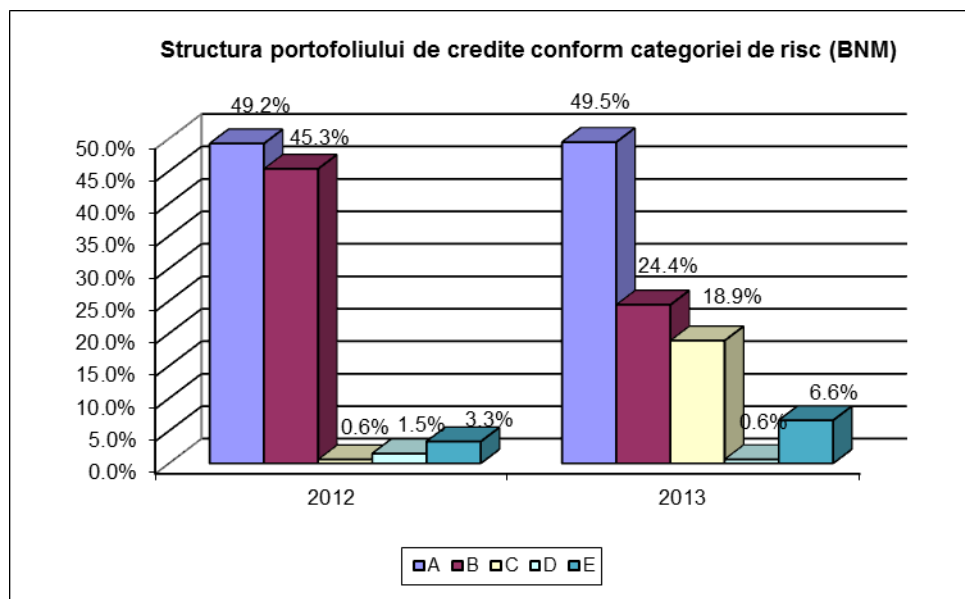
Volumul de creditare. În anul 2013 clienții Băncii au beneficiat de 77 de credite în sumă totală de 167.39 milioane lei.

Diagrama 9

Calitatea portofoliului. La data de 31.12.2013 cea mai mare pondere în portofoliul de creditare o dețin creditele performante (clasificate in categoriile de risc „Standard” si „Supravegheat”) – 73.9% (la 31.12.2012 – 95.6%).

Diagrama 10

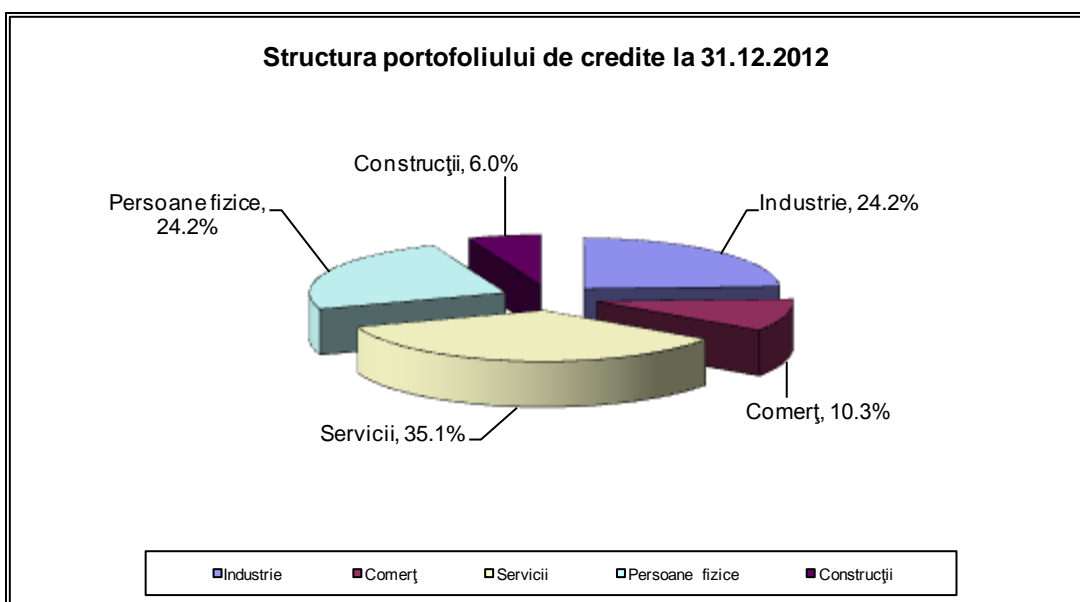
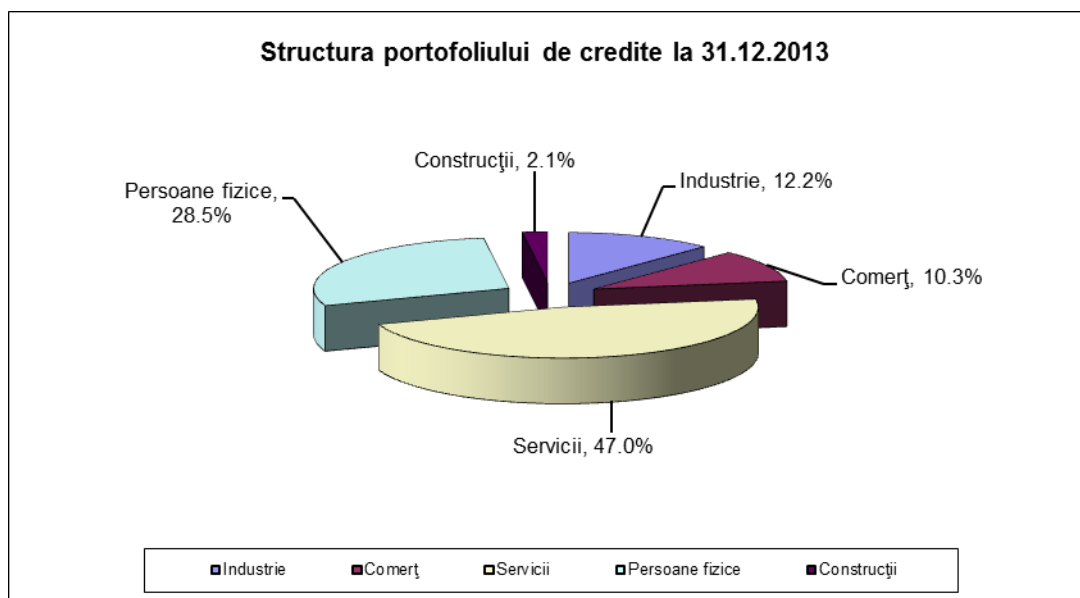

Indicatorul de credite neperformante raportat la portofoliu e 24.72%, fiind mai mare cu 13.12 puncte procentuale decât pe sistemul bancar (11.60%).

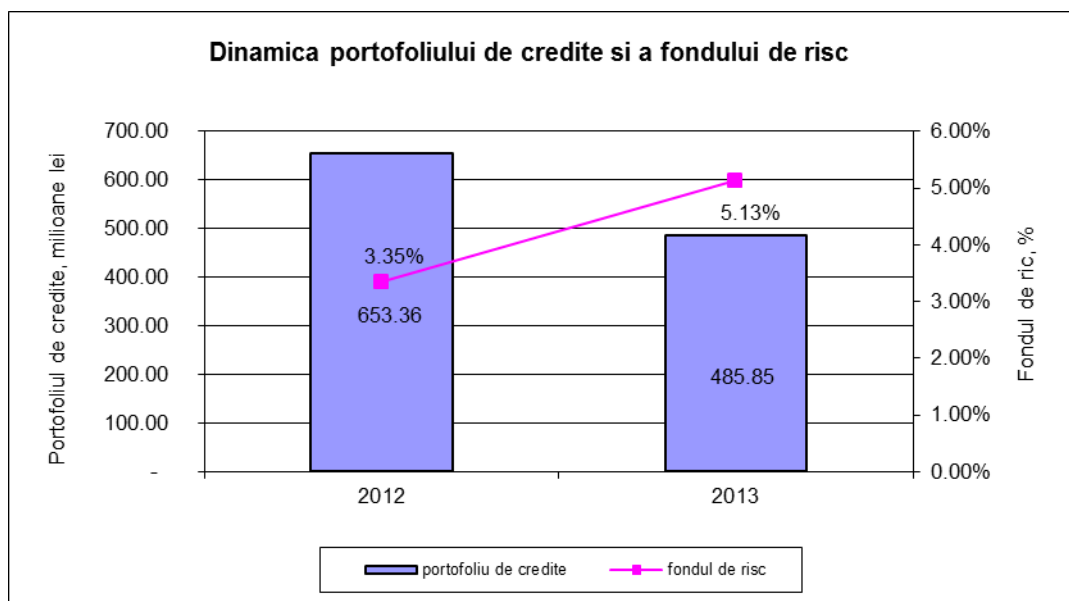
Tabelul 4

Indicatorii de calitate a portofoliului de credite

Indicatori	31.12.2012	31.12.2013	Modificare
Credite neperformante / Total Credite	5.30%	24.72%	19.42%
Reduceri pentru pierderi la credite / Total Credite	6.31%	11.16%	4.85%
Credite mari / Total credite	29.68%	29.06%	-0.62%

În anul 2013 structura portofoliului de credite pe industrii a suferit modificări comparativ cu anul 2012. Ponderea creditelor acordate pentru servicii și persoanelor fizice au crescut de la 35.1%, și 24.2% în 2012 la 47.0%, și 28.5% respectiv în 2013, pe când creditelor acordate industriei și pentru construcții au scăzut de la 24.2% și 6.0% în 2012 la 12.2% și, respectiv, 2.1% în 2013.

Conform tendințelor pieții, atât în întreg sistemul bancar, cât și la BCR Chișinău S.A., a avut loc o scădere a ratelor dobânzilor la creditele noi acordate. Astfel, rata medie a dobânzii la creditele acordate persoanelor juridice în lei pentru anul 2013 comparativ cu 2012 s-a micșorat cu 1.00 puncte procentuale (de la 12.87% la 11.87%), iar pentru creditele în valută au scăzut cu 0.55 puncte procentuale (de la 8.22% la 7.68%). Rata medie la creditele acordate persoanelor fizice în lei a scăzut cu 1.70 puncte procentuale (de la 15.36% la 13.66%), iar pentru creditele în valută au scăzut cu 1.88 puncte procentuale (de la 9.85% la 7.97%).

BCR Chișinău S.A. a acordat credite persoanelor juridice în lei pe parcursul anului 2013 la o rată dobânzii mai mică decât media pe sistemul bancar: 10.54% comparativ cu 11.87% pe sistem.

Banca a acordat credite în valută persoanelor juridice la o rată a dobânzii mai mică decât media pe sistemul bancar: 6.92% comparativ cu 7.68% pe sistem.

Rata medie la creditele noi acordate persoanelor fizice în lei a fost egala cu media pe sectorul bancar de 13.65 %

În anul 2014 va tinde să mențină o calitate înaltă al portofoliului pe calea dezvoltării și sporirii eficacității politicii de creditare.

VI. FINANȚAREA

Anul 2013 a fost în continuare foarte dificil, nu doar pentru BCR Chișinău S.A., ci și pentru întregul sistem bancar din Republica Moldova. Datorită unui management eficient al lichidităților și riscurilor, lucrului intensiv cu clienții problematici, a dus la înregistrarea unui profit până la impozitare de 15.58 milioane lei.

Capitalul. La sfârșitul anului 2013 capitalul acționar a atins cifra de 627.58 milioane lei (2012: 627.58 milioane lei).

La sfârșitul anului 2013 Capitalul de gradul 1 era de 257.11 milioane lei.

Tabelul 5

Nr.	Denumirea indicatorilor	Normativ	Valoarea
1	Capital normativ total (CNT) (mil. lei)	min 200 mln. lei	257.11
2	Suficiența capitalului ponderat la risc (%)	min 12%	93.42%
3	Coeficientul lichidității pe termen lung (P I)	max 1	0.63
4	Coeficientul lichidității curente (P II)	min 20%	44.76%
5	Expuneri mari	max 5 ori	0.12

VII. ACTIVITATEA PE PIAȚA VALUTARĂ

Activitatea pe piața valutară în anul 2013 s-a desfășurat în următoarele direcții: încheierea tranzacțiilor de convertare a valutei, deservirea clienților în ce privește operațiunile cu valută străină, încheierea contractelor privind plasarea și atragerea mijloacelor bănești în valută etc.

Strategia de activitate pe piața valutară a fost determinată de următorii factori:

- Creșterea bazei de clienți;
- Cererea clienților băncii privind operațiunile de vânzare/cumpărare a valutei;
- Dinamica cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei.

Trebuie de menționat că în cadrul BCR Chișinău S.A. funcționează 2 puncte de schimb valutar, care efectuează operațiuni de schimb cu 5 valute. Valutele de bază, ce fac obiectul operațiunilor de schimb valutar, au rămas dolarul SUA și Euro, cărora le-au revenit în 2013 – 95% din operațiuni, ceea ce indică o scădere comparativ cu anul 2012 de 98%. În anul 2013 a scăzut ponderea operațiunilor în Euro și în dolari SUA. Astfel, ponderea operațiunilor în Euro în anul 2013 s-a redus până la 82% (84% în 2012), iar ponderea dolarului SUA s-a micșorat până la 13.7% în 2013 (14.3% în 2012).

Mărimea activelor în valută străină a scăzut cu 23% comparativ cu 31.12.2012, constituind la 31.12.2013 – 451.94 milioane lei (46.04% din activele totale ale băncii).

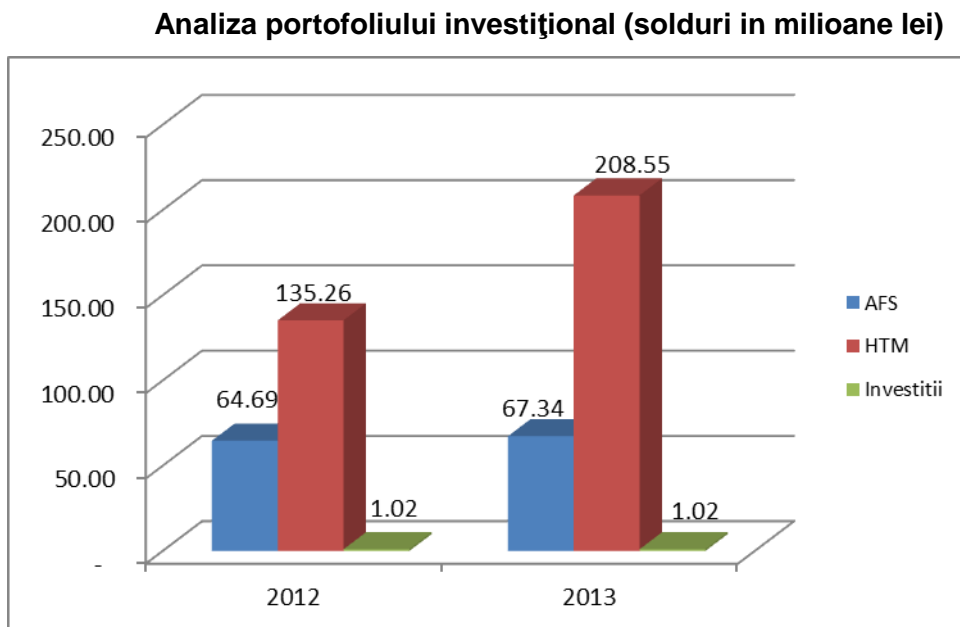
Rulajele pentru anul 2013 privind operațiunile de vânzare/cumpărare a valutei străine au constituit 511.82 milioane lei, dintre care operațiunile interbancare au constituit 69.58% și operațiunile intrabancare – 30.42%. Comparativ cu anul 2012 rulajele în 2013 s-au majorat cu 13.41%, (sau 60.51 milioane lei). Rulajele la operațiunile interbancare s-au majorat cu 12.05% (sau cu 38.29 milioane lei), iar la operațiunile intrabancare s-a majorat cu 16.64% (sau cu 22.21 milioane lei).

Veniturile obținute de la operațiunile valutare în anul 2013 au constituit 8.93 milioane lei, cu 5.93% mai mult decât nivelul indicatorului analogic din 2012.

VIII. ACTIVITATEA PE PIAȚA INVESTIȚIONALĂ A MOLDOVEI

Un alt element important în structura activelor reprezintă activitatea investițională. Un avantaj al plasării mijloacelor în VMS este venitul stabil cu un nivel minim de risc și posibilitatea administrării lichidității Băncii.

Diagrama 13

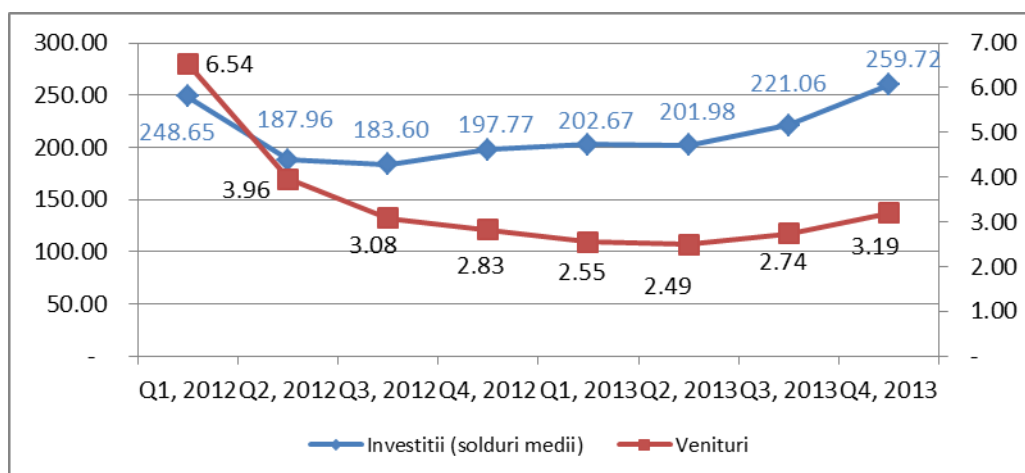

În anul 2013 banca a direcționat în vederea procurării valorilor mobiliare de stat și CBN o sumă importantă de mijloace disponibile, ceea ce i-a permis băncii să obțină un venit din activitatea investițională de 10.97 milioane lei (sau 11.1% din suma totală a veniturilor). Comparativ cu anul precedent, veniturile aferente activității cu valori mobiliare s-au micșorat cu 33.15% (sau cu 5.44 milioane lei).

Soldul portofoliului investițional la 31.12.2013 a constituit 276.91 milioane lei.

Diagrama 14

Dinamica modificării soldurilor medii de investiții și veniturilor aferente acestora (in milioane lei)

IX. OPERAȚIUNI CU CARDURI BANCARE

În anul 2013 numărul cardurilor bancare emise de BCR Chișinău S.A. a constituit 2,877 bucăți, iar portofoliul carduri la finele 2013 a constituit 5,127 carduri (inclusiv 485 carduri VISA cu chip). Datorită strategiei noi aprobate au fost închise 31 de proiecte salariale cu 2,853 de carduri. Astfel, numărul acestora a scăzut cu 41.0%. La sfârșitul anului 2013 banca deține o cotă de 0.45% pe piața cardurilor bancare din Republica Moldova.

În anul 2013, tranzacțiile la ATM-urile BCRC au scăzut cu 7% ca volum și cu 11% ca număr, iar cota de piață a ATM-ilor deținute de bancă a reprezentat 4% la nivel național.

Soldurile la conturile de card la data de 31.12.2013 au constituit 25.8 mln MDL, ceea ce reprezintă 94% din indicatorul pe anul 2012, iar volumul tranzacțiilor pe conturile de card la 31.12.2013 au constituit 232.5 mln MDL, ceea ce reprezintă 96% din indicatorul anului 2012.

X. CANALE ALTERNATIVE

Având în vedere necesitatea alinierii ofertei de servicii destinate clienților la cerințele pieței, cât și importanța existenței unor canale alternative de atragere a clienților pentru a compensa gradul redus de extindere al rețelei teritoriale, s-a acordat atenție deosebită canalelor alternative de vânzare.

În acest sens, în anul 2013 au fost semnate 56 contracte noi Internet Banking și au fost reziliate 38 contracte inactive. Volumul tranzacțiilor executate prin Internet Banking în 2013 au crescut cu 60% față de indicatorul pe anul 2012 (cca 5,258 mln MDL), iar numărul tranzacțiilor a crescut cu 5%. Circa 60% din volumul plăților efectuate de clienți sunt efectuate prin intermediul soluției de Internet Banking.

XI. TEHNOLOGIILE INFORMAȚIONALE ALE BĂNCII

Paradigma mondială se modifică semnificativ. Cerințele pentru acces rapid la servicii și informații, creșterea exponențială a complexității datelor majorează rolul IT în sectorul bancar. Modificările în abordarea de risc, cerințele regulatorii, cerința de procesare a volumelor mari de date forțează alocarea de resurse în zona de IT. Majoritatea grupurilor financiare din Europa au majorat bugetele în sectorul IT pentru a asigura alinierea la multitudinea de noi reglementări și pentru a satisface cererea clienților de accesare rapidă a serviciilor financiare prin intermediul echipamentelor electronice. Nivelul de servizare oferit față în față scade rapid în favoarea canalelor electronice. Un nivel înalt al serviciilor poate fi asigurat în sectorul bancar doar prin utilizarea tehnologiilor informaționale moderne.

IT are astăzi un rol-cheie în activitatea și dezvoltarea bancară. BCR Chișinău are un centru de date, în conformitate cu standardele internaționale. O nouă infrastructură pusă în aplicare în BCR asigură o mare performanță prin rețeaua de calculatoare, serverele moderne și soluția de stocare de date. Aplicarea noilor tehnologii și upgrade-uri de infrastructură asigură banca și clienții săi cu un nivel înalt de fiabilitate, viteză de procesare și redundanță a sistemelor informaționale. Banca dispune de o rețea modernă de telefonie IP, care interconectează toate unitățile teritoriale ale băncii. Serviciu IVR și Call Center (Info BCR), site-ul băncii și Portalul Intranet sunt îmbunătățite și înnoite periodic pentru a asigura o gamă largă de servicii și acces mai rapid la informațiile furnizate clienților interni și externi, bazate pe noile tehnologii implementate de către companiile de top în domeniul comunicării și serviciilor de prelucrare a datelor.

Pe parcursul anului 2013 BCR Chișinău a parcurs un proces complex de reorganizare a structurii băncii. Pe parcursul acestei perioade obiectivul central a fost păstrarea funcționării depline a băncii și continuarea proiectelor în derulare. Cele mai importante proiecte în proces de implementare sunt soluția de Internet Banking și migrarea DRC către o locație nouă.

Banca dispune de sisteme moderne și eficiente, care duplică informațiile on-line și deci asigură nivelul ridicat al fiabilității pentru sistemele de prelucrare a datelor. Baza tehnologică și soluțiile moderne permit dezvoltarea în viitor a serviciilor și soluțiilor noi în funcție de necesitățile Băncii și așteptările clientului.

XII. GUVERNAREA CORPORATIVĂ

Codul de guvernare corporativă în Banca Comercială Română Chișinău S.A. a fost aprobat la Adunarea Generală a Acționarilor din 30.04.2012 și revizuit în data de 22.04.2013. În decursul anului 2013 persoanele implicate în activitatea Băncii - acționarii, Adunarea Generală a Acționarilor, Consiliul de Supraveghere și Comitetul Executiv al Băncii au respectat următoarele principii ale guvernării corporative:

- ✓ managementul eficient;
- ✓ controlul eficient asupra activității economico-financiare;
- ✓ transparența financiară și dezvăluirea informației;
- ✓ respectarea legalității și normelor etice;
- ✓ Interacțiunea eficientă cu salariații și remunerarea echitabilă;
- ✓ responsabilitatea socială și dezvoltarea relațiilor de parteneriat cu persoanele interesate;
- ✓ prevenirea și reglementarea conflictelor de interese.

Adunarea Generală a Acționarilor

Adunarea Generală a Acționarilor, organul suprem de conducere, este autorizată să decidă în orice problemă de organizare, conducere și activitate a băncii. În anul de referință au fost convocate 4 adunări ale acționarilor.

Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor băncii din 22.04.2013 a aprobat Darea de seama financiară anuală, Bugetul de venituri și cheltuieli, Planul financiar, a confirmat organizația de audit extern și a stabilit cuantumul retribuției serviciilor acesteia, precum și a decis delegarea împuternicirilor Comisiei de Cenzori unei organizații de audit, a ales președintele Consiliului de Supraveghere al Băncii.

La adunările generale extraordinare a acționarilor au fost aprobate tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii și completată componenta Consiliului de Supraveghere.

Consiliul de Supraveghere

Consiliul de Supraveghere reprezintă interesele acționarilor în perioada dintre adunările generale ale acționarilor și, în limitele atribuțiilor sale, exercită conducerea generală și administrarea Băncii, este responsabil cu aprobarea direcțiilor prioritare ale activității Băncii, politicilor de control asupra riscurilor și a business planurilor, și exercită supravegherea îndeplinirii acestora de către Comitetul Executiv.

Banca dezvăluie informația referitor la membrii Consiliului de Supraveghere pe pagina oficială Web.

În anul 2013, au fost convocate 28 ședințe ordinare și neordinare ale Consiliului de Supraveghere al Băncii. În ordinea de zi au fost examinate/aprobate rapoarte privind activitatea de ansamblu a Băncii, activitatea Comitetului Executiv, rezultatele financiare, modificarea organigramei Băncii, administrarea riscurilor, activitatea de audit și conformitate și reglementările interne.

Comitete de lucru ale Consiliului de supraveghere :

Comitetul de Audit și Conformitate

Comitetul de Audit și Conformitate este format din membrii Consiliului de Supraveghere. Comitetul are următoarele atribuții:

- ✓ Analizează împreună cu Comitetul executiv situațiile financiare anuale confirmate de auditorii interni și externi și se asigură că aspectele semnificative constatate și recomandările făcute de auditorii externi sunt primite și discutate în mod regulat în cadrul băncii;
- ✓ Analizează activitățile și structura organizatorică a funcțiilor conformitate și audit intern;

Comitetul Executiv

Comitetul Executiv este organul executiv colegial al Băncii subordonat Consiliului de Supraveghere, care întru atingerea obiectivelor stipulate în strategia Băncii, are în competența toate chestiunile de conducere a activității curente a Băncii, cu excepția chestiunilor ce țin de competența Adunării Generale a Acționarilor și/sau ale Consiliului de Supraveghere.

Comitetul Executiv cooperează cu Consiliul de Supraveghere/Adunarea Generală a Acționarilor în interesele Băncii în ceea ce privește direcțiile prioritare ale activității Băncii și implementarea acestora. În acest sens, Comitetul Executiv informează organele superioare ale Băncii regulat, în mod complet și exact, despre toate aspectele importante pentru Bancă, legate de planificare, dezvoltarea afacerii, situațiile de risc, despre faptele și circumstanțele, care ar putea avea un impact material important asupra activității, poziției financiare, stării activelor Băncii și implementării strategiei în termenele și modalitățile stabilite în conformitate cu reglementările interne aferente și furnizează orice alte informații și documente solicitate de Consiliul de Supraveghere.

Banca dezvăluie informația referitor la membrii Comitetului Executiv pe pagina oficială Web.

În anul de raportare au fost organizate 80 sedinte ordinare și neordinare a Comitetului Executiv. În ordinea de zi au fost examinate chestiuni care țin de activitatea de ansamblu a Băncii, reorganizarea Băncii, documente privind rezultatele financiare, activitatea corporată, administrarea riscului, operațiuni și IT.

Comitete de lucru ale Comitetului executiv

✓ Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor

Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor este organizat și funcționează ca organ de analiză/avizare/aprobare în domeniul atragerii resurselor și efectuării plasamentelor, stabilirii politicii de dobânzi în scopul menținerii unei lichidități adecvate.

✓ Comitete de credite

Comitetele de credite sunt organizate și funcționează ca organe de analiză/avizare/aprobare a documentațiilor privind acordarea de credite, modificarea condițiilor de acordare, utilizare, garantare și/sau rambursare a unor credite acordate anterior, emiterea scrisorilor de garanție în limita de autoritate stabilită prin reglementările Băncii.

✓ Comitetul de Cunoaștere a Clienței

Comitetul de Cunoaștere a Clienței este organizat și funcționează în vederea aprobării măsurilor necesare pentru a monitoriza și controla riscurile de conformitate prin continuarea/diminuarea/încetarea relațiilor de afaceri cu clienții ce prezintă risc din punct de vedere AML/CFT/KYC.

Reglementarea conflictului de interese

În Bancă există, sunt perfecționate și realizate mecanisme de prevenire și reglementare a conflictului de interese, soluționarea lor în interesele băncii, acționarilor și clienților.

La aprobarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate, membrul Consiliului de Supraveghere - persoana afiliată, care avea interes material în tranzacție, părăsea ședința la care era pusă în discuție aceasta tranzacție.

Sistemul de control intern

Banca a construit un sistem de control complex și eficient al activității sale, aprobând proceduri de management al riscurilor, care stabilesc responsabilitățile organelor de conducere și ale angajaților Băncii. În conformitate cu Codul guvernării corporative în Bancă sunt create și funcționează pe temeuri permanente sisteme de colectare, prelucrare a informației și informarea organelor de conducere despre toate riscurile bancare importante.

În vederea implementării unui sistem de control intern eficient și comprehensiv în toate domeniile de activitate, Banca a definit 3 funcții independente:

- ✓ funcția de control a riscurilor,
- ✓ funcția de conformitate,
- ✓ funcția de audit intern.

Sistemul de control intern include de asemenea organizarea contabilității, tratamentul informațiilor, evaluarea riscurilor și sistemele de măsurare a acestora.

Banca întreprinde măsuri pentru identificarea surselor de risc, evaluarea și monitorizarea expunerilor Băncii, stabilind limite de risc pentru diferite contrapartide precum țări, bănci, instituții financiare afiliate grupurilor bancare, grupuri de clienți, limite de lichiditate, etc.

Sistemul de control intern existent asigură o separare strictă a responsabilităților și o alocare de competențe pe baza unui proces clar, transparent și bine documentat în ceea ce privește luarea deciziilor.

XIII. ADMINISTRAREA RISCURILOR

Asigurarea unei activități bancare sănătoase, prudente și profitabile necesită ca o condiție esențială identificarea, evaluarea, monitorizarea și administrarea riscurilor semnificative.

Riscurile semnificative se determină în funcție de natura, dimensiunea și complexitatea activităților desfășurate.

În acest sens, riscurile care pot avea un impact important asupra situației patrimoniale și/sau reputaționale a băncii și pe care BCR Chișinău S.A. le consideră riscuri semnificative sunt: **riscul de credit, riscul de piață, riscul de lichiditate, riscul operațional și riscul reputațional.**

Pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor semnificative, banca utilizează:

- Un sistem de proceduri de autorizare a operațiunilor afectate de riscurile respective, constând în modul de stabilire a competențelor/limitelor de autoritate de aprobare (pouvoirs) pentru: acordarea de credite și produse tip credit, plasamente interbancare, operațiuni cu instrumente financiare derivate, etc.;
- Un sistem de raportare a expunerilor la riscuri, precum și a altor aspecte legate de riscuri, către nivelele de conducere corespunzătoare (informări asupra evoluției expunerii băncii la riscurile semnificative, modului de încadrare în limitele stabilite etc.);
- Un sistem de responsabilități, politici, norme și proceduri privind efectuarea controlului intern în bancă;

- Un sistem de gestionare a riscului juridic și a riscului de conformitate;
- Criterii de recrutare și remunerare a personalului, inclusiv de evitare a conflictelor de interese, care să prevadă standarde ridicate privind pregătirea, experiența și integritatea acestora;
- Programe de instruire a personalului.

Activitatea de management al riscului este parte componentă a activității liniei funcționale Financiar și Risc. În aceste condiții, specialistii din domeniul managementului riscurilor sunt delimitați clar din punct de vedere organizațional de cei cu responsabilități în domeniul dezvoltării afacerilor.

Banca realizează o repartizare corespunzătoare a atribuțiilor la toate nivelele organizatorice pentru a se asigura că personalului nu ii sunt alocate responsabilități care să ducă la conflicte de interese (ex. responsabilități duale ale unei persoane în domenii cum ar fi: desfașurarea activității atât în front-office, cât și în back-office, aprobarea tragerii fondurilor și tragerea efectivă, evaluarea documentației de credit și monitorizarea clientului după contractarea creditului etc.).

Riscul de credit – riscul de pierdere sau de nerealizare a profitului estimat datorită incapacității contrapartidei de a-și îndeplini obligațiile asumate conform contractului – este riscul principal la care este expusă banca din cauza faptului că peste 50% din active sunt creditele acordate.

Principalele obiective ale managementului riscului sunt administrarea activă a portofoliului, îmbunătățirea calității activelor (ținerea sub control a evoluției creditelor neperformante) și stabilirea bazei de creștere sănătoasă a portofoliului de credite.

În contextul potențialelor efecte ale crizei financiare mondiale, BCR Chisinau S.A. stabilește limite de expunere pe țări, entități sovereign, bănci și instituții financiare afiliate grupurilor bancare, monitorizează cu mare atenție expunerile sale, efectuând analize de risc ori de câte ori apar informații negative despre una din contrapartidele băncii și propunând măsuri corespunzătoare în ce privește limitele de risc alocate.

Riscul de piață reprezintă riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, care apare din fluctuațiile pe piață ale prețurilor, ratei dobânzii și cursului valutar.

Banca acorda o atenție deosebită identificării tuturor surselor de risc de piață, evaluării expunerii băncii la acest risc și stabilirii de limite corespunzătoare pentru reducerea/limitarea acestuia având drept obiectiv asigurarea unei structuri corespunzătoare a portofoliului sau, care în condițiile modificării ratelor dobânzii, cursurilor valutare și prețurilor de pe piață, să nu poată induce influențe negative importante asupra activității și performanțelor financiare ale BCR Chisinau S.A..

Riscul de lichiditate reprezintă riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate ce rezultă din imposibilitatea băncii de a onora în orice moment obligațiile de plată pe termen scurt, fără ca aceasta să implice costuri sau pierderi ce nu pot fi suportate de acestea.

Administrarea riscului de lichiditate are ca obiectiv asigurarea fondurilor lichide necesare pentru acoperirea în orice moment a obligațiilor financiare asumate de bancă, menținerea unui nivel adecvat de lichiditate pe toate benzile de scadențe și maximizarea venitului net obținut din dobânzi. Banca acorda o atenție deosebită identificării surselor de risc de lichiditate, evaluării expunerii băncii la acest risc și stabilirii de limite de risc corespunzătoare.

Riscul operațional este definit ca riscul de pierdere determinat fie de utilizarea unor procese, sisteme și resurse umane inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie de evenimente și acțiuni externe. Aceasta definiție include riscul juridic, dar exclude riscul strategic și riscul reputațional.

Managementul riscurilor operaționale are ca obiectiv asigurarea cadrului intern care să permită identificarea, evaluarea, monitorizarea și adoptarea măsurilor necesare în scopul diminuării pierderilor determinate de aceste riscuri (pierderi operaționale).

Riscul reputațional reprezintă riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, determinat de percepția nefavorabilă asupra imaginii băncii de către clienți, contrapartide, acționari, investitori sau autorități de supraveghere.

În procesul de evaluare a riscurilor legale și reputaționale, banca ia în considerare regulamentele și cadrele legale în vigoare, inclusiv cele aplicabile domeniului social, precum și orice alte elemente care ar putea afecta activitățile. Administrarea riscului reputațional are ca obiectiv asigurarea cadrului intern care să permită identificarea, evaluarea, monitorizarea și luarea măsurilor în scopul reducerii pierderilor determinate de acest risc.

XIV. ACTIVITATEA DE PERSONAL ȘI STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ

În anul 2013 managementul personalului a continuat să fie una din cele mai importante preocupări ale conducerii Băncii. A fost un proces de restructurare a organizației în scopul optimizării activității și realizării planurilor strategice. Astfel, la finele anului 2013 în Bancă activau 66 de persoane (2012 - 125 persoane).

Banca a acordat numeroase posibilități angajaților săi pentru dezvoltarea potențialului și dezvoltarea carierei. Politica Băncii este de a promova în primul rând personalul din cadrul Băncii.

Diversitatea activității Băncii și atingerea noilor obiective strategice implică asigurarea Băncii cu capital uman corespunzător ritmului ei de dezvoltare. De aceea, în anul 2013 politica resurselor umane în continuare este orientată spre: perfecționarea procesului de instruire și dezvoltare profesională; optimizarea structurii și a numărului de angajați; stabilirea de obiective individuale pentru fiecare salariat, evaluarea aportului individual al angajaților și creșterea productivității muncii. Activitatea în domeniul resurselor umane va contribui la realizarea obiectivelor Băncii în ansamblu.

XV. ANEXE

BILANTUL CONTABIL

Denumirea indicatorilor	2012		2013		Modificare	
	mil. Lei	ponderea, %	mil. Lei	ponderea, %	mil. Lei	%
ACTIVE						
Numerar	29.87	2.68%	34.31	3.50%	4.44	14.86%
Conturi la Banca Națională	93.28	8.36%	93.78	9.55%	0.50	0.54%
Conturi curente și depozite la bănci	91.49	8.20%	62.72	6.39%	(28.77)	-31.45%
Credite și avansuri acordate clienților	631.47	56.61%	460.94	46.96%	(170.53)	-27.01%
Active financiare disponibile pentru vânzare	65.71	5.89%	68.36	6.96%	2.65	4.03%
Investiții păstrate până la scadență	135.26	12.13%	208.55	21.25%	73.29	54.18%
Imobilizări corporale	19.95	1.79%	13.70	1.40%	(6.25)	-31.33%
Imobilizări necorporale	4.15	0.37%	5.69	0.58%	1.54	37.11%
Creanțe amânate privind impozitul pe venit	7.42	0.67%	1.93	0.20%	(5.49)	-73.99%
Alte active	36.88	3.31%	31.60	3.22%	(5.28)	-14.32%
Total active	1,115.48	100.00%	981.57	100.00%	(133.91)	-12.00%
DATORII						
Datorii către bănci	38.21	3.43%	34.56	3.52%	(3.65)	-9.55%
Alte împrumuturi	398.65	35.74%	293.57	29.91%	(105.08)	-26.36%
Datorii către clienți	386.45	34.64%	351.04	35.76%	(35.41)	-9.16%
Alte datorii	8.19	0.73%	8.43	0.86%	0.24	2.93%
Datorii amânate privind impozitul pe venit	4.34	0.39%	7.01	0.71%	2.67	61.52%
Total datorii	835.84	74.93%	694.61	70.77%	(141.23)	-16.90%
CAPITAL PROPRIU						
Acțiuni ordinare	627.58	56.26%	627.58	63.94%	-	0.00%
Capital de rezervă	14.20	1.27%	14.20	1.45%	-	0.00%
Pierdere neacoperită	(362.14)	-32.46%	(354.82)	-36.15%	7.32	-2.02%
Rezerve ale activelor financiare disponibile pentru vânzare	-	0.00%	-	0.00%	-	0.00%
Total capital propriu	279.64	25.07%	286.96	29.23%	7.32	2.62%
Total capital propriu și datorii	1,115.48	100.00%	981.57	100.00%	(133.91)	-12.00%

RAPORTUL PRIVIND REZULTATELE FINANCIARE

Denumirea indicatorilor	2012		2013		Modificare	
	mil. Lei	ponderea, %	mil. Lei	ponderea, %	mil. Lei	%
Venituri aferente dobânzilor						
Venituri aferente dobânzilor la mijloace bănești datorate de BNM	0.88	0.73%	0.36	0.37%	(0.52)	-59.09%
Venituri aferente dobânzilor la mijloace bănești datorate de bănci	1.70	1.42%	0.07	0.07%	(1.63)	-95.88%
Venituri aferente dobânzilor (dividende) la hârtii de valoare investiționale	16.41	13.69%	8.71	8.85%	(7.70)	-46.92%
Venituri aferente dobânzilor la credite	70.97	59.22%	59.11	60.06%	(11.86)	-16.71%
Alte venituri aferente dobânzilor	-	0.00%	-	0.00%	-	0.00%
Total venituri aferente dobânzilor	89.96	75.07%	70.50	71.63%	(19.46)	-21.63%
Cheltuieli aferente dobânzilor						
Cheltuieli aferente dobânzilor la mijloace bănești datorate băncilor	8.48	7.08%	5.61	6.16%	(2.87)	-33.84%
Cheltuieli aferente dobânzilor la depozite ale persoanelor fizice	6.09	5.08%	4.60	5.05%	(1.49)	-24.47%
Cheltuieli aferente dobânzilor la depozite ale persoanelor juridice	7.32	6.11%	3.56	3.91%	(3.76)	-51.37%
Cheltuieli aferente dobânzilor la alte împrumuturi	18.78	15.68%	12.84	14.10%	(5.94)	-31.63%
Total cheltuieli aferente dobânzilor	40.67	33.95%	26.61	29.22%	(14.06)	-34.57%
Venitul net aferent dobânzilor	49.29	41.15%	43.89	48.19%	(5.40)	-10.96%
Minus: Defalcări pentru reduceri pentru pierderi la active aferente dobânzilor	(7.32)	-6.11%	(10.60)	(11.64%)	(3.28)	44.81%
Venitul net aferent dobânzilor după defalcări pentru reduceri pentru pierderi la active aferente dobânzilor	56.61	47.26%	54.49	59.83%	(2.12)	-3.74%
Venituri (pierderi) din taxe si comisioane						
Venituri aferente comisioanelor	17.20	14.35%	15.28	15.53%	(1.92)	-11.16%
Cheltuieli privind comisioanele	5.53	4.62%	4.12	4.52%	(1.41)	-25.50%
Total venituri (pierderi) din taxe si comisioane	11.67	9.74%	11.16	11.34%	(0.51)	-4.37%
Venituri (pierderi) la operațiuni cu valută străină	8.43	7.03%	8.93	9.07%	0.50	0.00%
Cheltuieli general-administrative						
Cheltuieli privind remunerarea muncii	27.93	23.32%	24.52	26.92%	(3.41)	-12.21%
Alte cheltuieli general-administrative	22.74	18.98%	19.12	20.99%	(3.62)	-15.92%
Cheltuieli privind deprecierea activelor pe termen lung	9.13	7.62%	8.16	8.96%	(0.97)	-10.62%
Total cheltuieli general-administrative	59.80	49.92%	51.79	56.86%	(8.01)	-13.39%
Alt rezultat operational						
Alte venituri operationale	4.25	3.55%	3.71	3.77%	(0.54)	-12.71%
Alte cheltuieli operationale	10.27	8.57%	13.11	14.39%	2.84	27.65%
Deprecierea activelor nefinanciare	5.79	4.83%	(2.21)	-2.43%	(8.00)	-138.17%
Venitul (pierderi) net până la impozitare și până la articole extraordinare	5.10	4.26%	15.58	15.83%	10.48	205.49%
Impozitul pe venit (scutire)	5.05	4.22%	8.26	9.07%	3.21	63.56%
Venitul (pierderi) net până la articole extraordinare	0.05	0.04%	7.32	8.04%	7.27	14540.00%
Venituri (pierderi) extraordinare	-	-	-	-	-	-
Impozitul pe venit	-	-	-	-	-	-
Venituri (pierderi) extraordinare minus impozitul pe venit	-	-	-	-	-	-
Venitul (pierderi) net	0.05	0.04%	7.32	8.04%	7.27	14540.00%

RAPORTUL PRIVIND FLUXURILE DE TREZORERIE

Indicators	2012	2013
	million Lei	million Lei
Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare		
Dobânzi încasate	92.43	68.35
Dobânzi plătite	(41.42)	(28.37)
Încasări nete aferente comisioanelor	10.74	11.45
Venituri nete din operațiuni cu valută străină și alte venituri operaționale	10.55	11.10
Plăți bănești privind retribuirea muncii	(30.66)	(23.08)
Plăți aferente cheltuielilor generale și administrative	(23.25)	(24.81)
Profit operațional din exploatare înainte de modificarea capitalului circulant	18.39	14.64
<i>(Creșterea) / reducerea activelor curente :</i>		
Conturi curente și depozite la bănci	7.95	12.15
Active financiare disponibile pentru vânzare	28.58	176.26
Credite, net	1.65	0.17
Alte active		
<i>Creșterea / (reducerea) datoriilor curente :</i>	(150.02)	(102.52)
Datorii către bănci	(31.01)	(35.27)
Datorii către clienți și autorități publice	(0.73)	(1.79)
Alte datorii	(143.59)	49.00
Numerar net din activități operaționale până la impozitare		
	(0.01)	-
Impozitului pe profit plătit	(143.59)	49.00
Numerar net din / (utilizat în) activități operaționale		
Fluxuri de trezorerie din activități de investiții		
Achiziții de imobilizărilor corporale și necorporale	(0.16)	(4.26)
Active financiare disponibile pentru vânzare	1.63	-
Încasări din vânzarea imobilizărilor corporale și necorporale	56.65	(1.09)
Investiții financiare păstrate până la scadență	40.65	(73.29)
Numerar net utilizat în activități de investiții	98.77	(78.64)
Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare		
Încasări din acțiunile emise	-	
Încasări/plăți din credite și împrumuturi pe termen lung	6.91	(5.43)
Încasări din împrumuturi	-	-
Numerar net utilizat în activități de finanțare	6.91	(5.43)
Creșterea/(reducerea) netă a numerarului și echivalentelor de numerar	(19.52)	(20.43)
Numerar și echivalente de numerar la 1 ianuarie	261.58	242.06
Numerar și echivalente de numerar la 31 decembrie	242.06	221.64

RAPORTUL PRIVIND MODIFICĂRILE CAPITALULUI PROPRIU

	Acțiuni ordinare	Capital de rezervă	Profit nedistribuit	Active financiare disponibile pentru vânzare	Total
2013					
	milioane Lei	milioane Lei	milioane Lei	milioane Lei	milioane Lei
Sold la 1 ianuarie	627.58	14.20	(362.14)	-	279.64
Acțiuni emise	-	-	-	-	-
Transferuri de rezerva	-	-	-	-	-
Profit/(pierdere) net(ă) a perioadei	-	-	7.32	-	7.32
Alt rezultat global net	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie	627.58	14.20	(354.82)	-	286.96

	Acțiuni ordinare	Capital de rezervă	Profit nedistribuit	Active financiare disponibile pentru vânzare	Total
2012					
	milioane Lei	milioane Lei	milioane Lei	milioane Lei	milioane Lei
Sold la 1 ianuarie	627.58	12.77	(360.76)	-	279.60
Acțiuni emise	-	-	-	-	-
Transferuri de rezerva	-	1.43	(1.43)	-	-
Profit/(pierdere) net(ă) a perioadei	-	-	0.05	-	0.05
Alt rezultat global net	-	-	-	(0.01)	(0.01)
Sold la 31 decembrie	627.58	14.20	(362.14)	-	279.64

COEFICIENȚI ȘI INDICATORI FINANCIARI

Indicatori	31.12.2012	31.12.2013	Modificare (%)
Total active	1,115.48	981.57	(12.00%)
Alte active	36.88	31.60	(14.33%)
Credite	631.47	460.94	(27.00%)
Active lichide	407.47	363.98	(10.67%)
Depozitele bancilor	436.86	328.13	(24.89%)
Depozitele clientilor	386.45	351.04	(9.16%)
Capital	279.64	286.96	2.62%

Cota de piata			
	31.12.2012	31.12.2013	Modificare (%)
Total active	1.91%	1.29%	(0.62%)
Alte active	2.29%	1.96%	(0.33%)
Credite	1.85%	1.12%	(0.73%)
Active lichide	1.41%	1.04%	(0.37%)
Total depozite	1.09%	0.59%	(0.50%)
Capital	2.73%	2.51%	(0.22%)

Locul			
	31.12.2012	31.12.2013	Modificare
Total active	12	12	-
Credite	11	12	-1
Active lichide	13	13	-
Total depozite	13	12	1
Depozitele clientilor	13	13	-
Capital	12	12	-

Indicatorii profitabilității			
	31.12.2012	31.12.2013	Modificare
Profit net	0.05	7.32	7.27
Venit net din dobanzi	49.29	43.89	(5.40)
Venit net neaferent dobanzilor	(51.51)	(38.89)	12.62
Provizioane/(recuperari)	(7.32)	(10.60)	(3.28)
ROA	0.00%	0.75%	0.74%
ROE	0.02%	2.55%	2.53%
Raport Cost / Venit	86.18%	80.95%	(5.23%)

Indicatorii de calitate a portofoliului de credite			
	31.12.2012	31.12.2013	Modificare
Credite expirate / Total Credite	16.44%	25.79%	9.35%
Credite neperformante / Total Credite	5.30%	24.72%	19.42%
Reduceri pentru pierderi / Total Credite	6.31%	11.16%	4.85%
Credite mari / Total credite	29.68%	29.06%	(0.62%)
Solvabilitate	54.18%	93.42%	39.24%
Lichiditate	32.63%	44.76%	12.13%